

EVALUERING

2020 - 2023

Folkekirken
Familjestøtte

Evaluering 2020 - 2023

Grafisk opsætning: *Rikke Berentz-Nicolaisen*

Evalueringen er udarbejdet af: *Anita Lindkvist fra "Et Bæredygtigt Arbejdsliv" i samarbejde med Folkekirkens Familiestøtte*

INDHOLDSFORTEGNELSE

01 FORORD FRA BESTYRELSESFORMAND CARSTEN BØGH PEDERSEN

03 BAGGRUND

- 03 Målgruppen
- 04 Succeskriterier
- 04 Metode

05 EVALUERING

- 05 **Generelt og selvfinansiering**
- 06 **Forældreven**
- 07 *Målsætninger for Forældreven*
- 09 **Forældreevaluering**
- 10 *Opsummering på succeskriterier for indsats*
- 11 **Temaforløbene**
- 12 *Opgørelse af familier*
- 13 *Implementering af Temaforløbene*
- 14 *Implementering af Temaforløbene - koordinatorernes tilbagemelding*
- 15 *"Værktøjskassen"*
- 15 *Webinarerne*
- 16 *Evaluering af webinarerne og "værktøjskassen"*
- 17 *Barnets Stemme*
- 18 *Fra Barnets Stemme til Børnenes Stemmer*
- 20 *Temaforløbenes ramme*
- 21 *Opsummering på succeskriterier for indsats*
- 22 **Hånd I hånd forløbene**
- 24 *Opgørelse af familier*
- 25 *Covid19 - en (mod)spiller i implementeringen*
- 25 *Familiernes tilbagemeldinger*
- 26 *Implementering af Hånd i Hånd forløbene*
- 27 *Praktisk og relationel hjælp*
- 28 *Videreudvikling af Hånd i Hånd forløbene*
- 29 *Friluftsførøbene*
- 30 *Tvillingeven*
- 31 *"Gode hjemlige rammer" og "Den rare middagsstund"*
- 32 *Opsummering på succeskriterier for indsats*
- 32 **Barselscaféerne**
- 33 *Igangsætning af Barselscaféerne*
- 35 *Udformning af manual og koncept*
- 36 *Tilretning af tematikker*
- 37 *Introkurser - opkvalificering af de frivillige*
- 38 *Opsummering på succeskriterier for indsats*
- 38 **Opkvalificering af de frivillige**
- 38 *Webinarer*
- 39 *Fælles frivilligdag*
- 40 *Frivilligmøder og introkurser*
- 41 *Opsummering på succeskriterier for indsats*
- 41 **KONKLUSION OG LÆRINGS-PUNKTER**

FORORD FRA BESTYRELSESFORMAND

Det er mig en stor glæde for 3. gang at kunne skrive forordet til en ekstern udarbejdet evalueringsrapport, som endnu engang dokumenterer, at diakoniprojektet Folkekirkens Familiestøtte gør en mærkbar og positiv forskel for trængte børnefamilier.

Tilbage i 2016 var det helt nyt, at folkekirken kunne tilbyde støtte til familier med dagligdagens velkendte udfordringer på tværs af sogne, provstier og stiftet. Det var der mange, både indenfor og udenfor folkekirken, der lige skulle vænne sig til. Det er mit klare indtryk, at ordet "Folkekirkens Familiestøtte" i dag er et velkendt og velanset begreb - især selvfølgelig i de tre og snart fire stifter, hvor de lokale koordinatore er ansat. Det har glædet os meget, at landets biskopper på bispemødet d. 26. - 29. april 2022 også har givet deres anerkendende opbakning til Folkekirkens Familiestøtte.

Initiativet for Folkekirkens Familiestøtte udsprang af samtaler i Aalborg Stifts Diakoniudvalg, hvor fokus på bekymrende tendenser for børns generelle trivsel fyldte mere og mere. Et ønske om at skabe en platform, hvorpå også folkekirken kunne blive en aktiv civilsamfundsaktør for børnefamilierne, blev snart en realitet.

Af evalueringen for perioden 2016-17 og evalueringen for 2018-19 var der tydelige indikationer på, at man med Folkekirkens Familiestøtte har formået at yde en hjælp og en forandring hos familierne med en tidlig og forebyggende støtte. Derfor er det glædeligt at se, hvorledes nærværende nyeste evaluering viser, at frivillige Forældrevenner ikke blot er en hjælp, der efterspørges, men ligeledes er en hjælp, der hjælper!

”

Derfor er det glædeligt at se, hvorledes nærværende nyeste evaluering viser, at frivillige Forældrevenner ikke blot er en hjælp, der efterspørges, men ligeledes er en hjælp, der hjælper!”

Det diakonale arbejde, der er sat i værk med Folkekirkens Familiestøtte, er på flere måder banebrydende. Der er tale om et initiativ, der fagligt er forankret i én fælles organisation med et valgt repræsentantskab og en bestyrelse. Arbejdet går på tværs af sogne-, provsti- og stiftsgrænser og indbyder til at blive et naturligt diakonalt tilbud i hele landet. Ligesom folkekirken findes i hele landet, håber vi også, at alle familier i målgruppen med tiden kan tilbydes det samme støttetilbud uanset hvor i landet, familierne bor. Dette stiller krav til organisering, kvalitetssikring og en klar, entydig profil, der kan skabe tillid hos forældrene og de lokale samarbejdspartnere i kommunerne. Folkekirkens Familiestøtte har nu eksisteret i 7 år og viser, at man med en organisatorisk forankret diakoni er i stand til at skabe gode betingelser for en kvalificeret og relevant hjælp, der skaber positive forandringer for børnefamilierne. En fælles organisatorisk forankret diakoni viser også, at man i samspillet mellem en kvalitetssikring af faglighed, lokal forankring, samskabelse og frivillighed giver muligheden for, at mange familier kan få gavn af de samme tilbud.

Det er velkendt, at mange børnefamilier oplever sig udfordret på mange måder - ikke mindst småbørnsfamilier. Tid, ro og nærvær til at fastholde eller skabe de gode rammer for børnene, kan være en kæmpe udfordring for mange. Folkekirkens Familiestøtte er sat i verden for at tilbyde relationel og medmenneskelig forbyggende støtte til, at forældrene kan håndtere disse udfordringer.

”

Vi mener, at vi på hele folkekirkens vegne kan være stolte af, at man fra folkekirkens side har et relevant tilbud, der taler ind i børnefamiliers hverdag og virkelighed - for børnenes skyld.”

På hele organisationens vegne, vil jeg benytte lejligheden til at takke de fonde, der siden 2016 har gjort det muligt at starte og udvikle Folkekirken Familiestøtte, og særligt vil jeg takke Egmont Fonden, som hermed bliver vores sidste samarbejdspartner, idet fondens økonomiske støtte udløber med 2023. Egmont Fondens støtte har været særlig møntet på at forankre organisationen til at stå på egne ben uden støtte fra eksterne fonde. Det mål har bestyrelsen arbejdet meget med de sidste 2 år, og det er en stor glæde at kunne meddele, at Folkekirkens Familiestøtte efter en organisatorisk omstrukturering, økonomisk set er bæredygtig med de nuværende samarbejdende stifter, provstier og sogne. I korte træk betyder omstruktureringen, at vi er gået fra en stram central ledelse med en løntung leder for hele organisationen til en lokal tilpasset decentral ledelse og økonomi ude i provstierne og sognene. Vores fælles sekretariat med to ansatte fungerer i dag som service og kvalitetssikring for de lokale ledelsesgrupper, ligesom sekretariatet i samarbejde med bestyrelsen sikrer det fælles DNA for organisationen ved at facilitere fællesskab, uddannelse og erfaringsdeling for de lokalansatte koordinører. Visionen for Folkekirkens Familiestøtte er fortsat at vokse således, at vi geografisk kan være til stede, der hvor familierne er, og at der faciliteres samskabelse på tværs af sogne, provstier og kommuner.

Vi mener, at vi på hele folkekirkens vegne kan være stolte af, at man fra folkekirkens side har et relevant tilbud, der taler ind i børnefamiliers hverdag og virkelighed - for børnenes skyld.

Provst Carsten Bøgh Pedersen
Bestyrelsesformand i Folkekirkens Familiestøtte

BAGGRUND

Børn og unges mistrivsel har udviklet sig til et voksende samfundsmæssigt problem, der yderligere er blevet forværret af Covid-19 nedlukningerne.

Dette er en foruroligende samfundstendens, da man ved, at børn, der ikke får en god, tryghedsbaseret opvækst, vil have en øget risiko for, at klare sig dårligere i livet generelt end de børn, der er vokset op i tryghed og almen trivsel. Når der ikke er trivsel på hjemmefronten, påvirker det i ganske udpræget grad børns koncentration, selvværd og muligheder for at "erobre" verden, herunder at få et tilstrækkeligt udbytte af folkeskoleforløbet.

Det er et stort paradoks, at børn og unge i løbet af forholdsvis kort tid har fået det dårligere og at Danmark samtidig anses som et økonomisk rigt land, men mange er udfordrede på relationel fattigdom. Mange børn og unge har depression, angst, stress, ensomhed, ringe selvværd, søvnproblemer og savner nærværende forældre. Dette medfører store trivselsproblemer, som kræver en indsats fra fagligt professionelle, fra "det offentlige" side, dvs. kommunerne. Problemerne berører børn og unge uanset social status.

I perioden 2016 til 2019 får Folkekirkens Familiestøtte tildelt støtte med det formål, at kunne melde sig på banen som en nyttig civilsamfundsaktør, der med målrettede indsatser i forhold til forholdene i hjemmet, skulle bidrage til at bremse den negative udvikling ved at tilbyde forebyggende støtte til børnefamilierne. Det vil sige tilbyde støtte på et tidspunkt, hvor problemerne ikke har en størrelse, der kræver professionel støtte fra det offentlige side og på et tidspunkt, hvor det offentlige ej heller er forpligtet til at tilbyde støtte i hjemmet. Med baggrund i midler tildelt i perioden 2016-2019, har det været muligt for Folkekirkens Familiestøtte at udvikle følgende indsatser:

- ◆ **Forældreven**
- ◆ **Temaforbøb**
- ◆ **Hånd i Hånd forløb**
- ◆ **Barselscafé**
- ◆ **Opkvalificering af de frivillige ift. småbørnsområdet**

Det overordnet formål med indsatserne er, at Folkekirkens Familiestøtte bringer viden frem til forældrene, støtter forældrene med at få sat ord på det, som de gerne vil praktisere og bistår forældrene med at gå fra ord til faktiske handlinger i hjemmet. Der er med andre ord tale om indsatser der bidrager til "**hjælp til selvhjælp**".

I 2020 ansøgte Folkekirkens Familiestøtte om fondsmidler fra Egmont fonden og fik her tildelt 2.322.215 kr., med henblik på at sikre forankringen af de førnævnte indsatserne. Forankringsperioden strækker sig fra perioden 2020-2022.

Målgruppen

Folkekirkens Familiestøtte tilbyder, med de udviklet indsatser, forebyggende støtte til forældre med børn i alderen 0 - 17 år - uafhængigt af social status og politiske eller religiøse tilhørsforhold. Folkekirkens Familiestøtte lægger vægt på, at yde den forebyggende støtte på et så tidligt tidspunkt som muligt, mens børnene er så små som muligt. Dels har den tidlige forebyggende støtte meget stor betydning og dels er forældrene under graviditeten og umiddelbart efter fødslen mere søgende, lyttende og motiverede for at modtage støtte. Dette skal også ses i sammenhæng med, at overgangen til børnefamilie for mange forældre er mere tidskrævende og mere ansvarsfuldt end forventet, ligesom mange – ikke mindst nybagte - forældre har svært ved at finde balancen mellem arbejdsliv og familieliv.

At det er vigtigt at sætte ind på et aldersmæssigt tidligt tidspunkt – gerne før 6-års-alderen - blev også for Folkekirkens Familiestøtte bekræftet i en undersøgelse fra Politiken Research i 2016, der på baggrund af oplysninger fra 0-klasselederne kunne konkludere, at det – indenfor bare de 5 foregående år – er gået den forkerte vej med de 6-åriges evner til at håndtere konflikter, modtage kollektive beskeder og tage hensyn til hinanden.

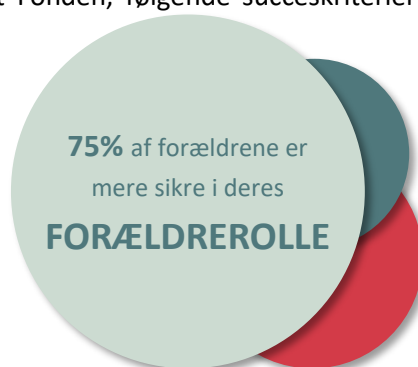
Konklusionen var, at de 6-årige er blevet mere asociale og individorienterede. Folkekirkens Familiestøtte tilbydes familien for børnenes skyld, men af hensyn til langtidseffekten har i indsatsernes fokus været på forældrene – der skal være ”piloter” (jf. psykolog Ulla Dyrlov) i og for deres børns liv under opvæksten. Folkekirkens Familiestøtte tilbyder ikke støtte til forældre/familier, der kan betegnes som udsatte familier, dvs. familier, der har så store udfordringer, at det er fagligt professionelle, der via kommunen kan og skal tilbydes hjælp.

Succeskriterier

I samarbejdet med Egmont Fonden, der har tildelt støttemidler til Folkekirkens Familiestøtte, har Folkekirkens Familiestøtte, som led i at sikre forankringen, fastsat som succeskriterier, at der i projektperioden forventes at flere provstier indgår som medejer af Folkekirkens Familiestøtte. Med udvidelse af provstier balanceres væksten, og det er muligt at fastholde den ønskede kvalitet af indsatserne. Samtidig vil dette tiltag medvirke til at sikre, at efter forankringsperioden forventes driften af indsatserne i Folkekirkens Familiestøtte at være selv bærende; det vil sige fuldt ud finansieret af Folkekirken.

Folkekirkens Familiestøtte har yderligere defineret i samråd med Egmont Fonden, følgende succeskriterier som evalueringen vil tage udgangspunkt i:

- ◆ **Igangsættelse af 400 forløb**
- ◆ **250 Forældrevenner**
- ◆ **150 Hånd i Hånd forløb**
- ◆ **300 Barselscaféer**
- ◆ **Opkvalificering af udvalgte frivillige indenfor 0-6 års området.**
- ◆ **75% af forældrene giver udtryk for, at de er blevet mere sikre i deres forælderrolle**
- ◆ **60% af forældrene oplyser, at de har fået et øget forældresamarbejde (inkl. fraskilte)**
- ◆ **75% af forældrene oplyser, at det har haft stor betydning for dem at få støtte til omsætte relevant viden til konkrete handlinger i hjemmet**
- ◆ **75% pct. af børnene giver udtryk for, at de oplever, at mor og far skændes mindre**
- ◆ **75% af børnene giver udtryk for, at mor og far er blevet mere nærværende i dagligdagen**
- ◆ **75% af børnene giver udtryk for, at det er blevet mere trygt og rart at være hjemme.**
- ◆ **Ved udgangen af 2022 er der lokalt forankrede indsatser i 32 provstier**

Metode

I forhold til at vurdere, hvorvidt Folkekirkens Familiestøtte har opnået de beskrevet succeskriterierne, tages der udgangspunkt i det kvantitativ data, som er indsamlet gennem statistikprogrammet Defgo og data der er registreret af koordinatorene i de provstier, der er med i Folkekirkens Familiestøtte. Koordinatorerne har under hele projektføreløbet vedr. forankring af indsatserne været tovholder for at udarbejde før- og eftermålinger for hver familie, der har modtaget støtte gennem Folkekirkens Familiestøtte målrettede indsatser.

Som led i de defineret succeskriterier, er det ved projektets start lagt op til at Folkekirkens Familiestøtte ønsker, at inddrage børnenes vurderinger af den effekt, som støtte har haft på familien:

- ◆ **75% pct. af børnene giver udtryk for, at de oplever, at mor og far skændes mindre**
- ◆ **75% af børnene giver udtryk for, at mor og far er blevet mere nærværende i dagligdagen**
- ◆ **75% af børnene giver udtryk for, at det er blevet mere trygt og rart at være hjemme.**

Hertil er det efterfølgende blevet korrigeret af Folkekirkens Familiestøtte i samråd med Egmont Fonden, at det ikke vil været etisk forsvarligt, at bede børnene om at evaluere. Dermed vil det ikke være muligt, at klarlægge hvor mange procent af børnene, der har en oplevelse af beskrevet succeskriterier. I stedet er der valgt at indsamle andenhånds/tredjehånds citater fra børnene igennem frivillige og koordinatorene. Citaterne bruges i evalueringsrapporten, men kommer ikke til at give et fyldestgørende billede af alle børnenes oplevelser af dét, at have haft en Forældreven tilknyttet familierne.

Før- og eftermålingerne er suppleret med kvalitativ feedback fra familierne, de frivillige og koordinatorene hvilket tilsammen styrker evalueringens repræsentativitet.

Resultaterne for evalueringen vil afslutningsvis danne belæg for en opsamling vedrørende læringspunkter og konklusion.

EVALUERING

I de følgende afsnit vil der blive evalueret på, hvorvidt de fastsatte succeskriterier bliver opfyldt herunder forankringen af indsatserne.

Generelt og selvfinansiering

Som succeskriterium er det defineret af Folkekirkens Familiestøtte, at min. 400 familier skal ved udgangen af 2022 have fået støtte gennem Folkekirkens Familiestøtte. Af nedenstående tabel, illustreres hvor mange familier der har modtaget støtte

	2020	2021	2022	2023 (Juni)	I alt	Egmont succeskriterie
Forløb i alt	65	51	86	41	243	400

Figur 1: antal forløb januar 2020 - juni 2023

Antallet af forløb var bundet op på den (ambitiøse) udbredelsesplan, som var en del af forankringen af sekretariatet. Det var intentionen at Folkekirkens Familiestøtte ved udgangen af 2023 skulle have været 16 nye provstier og 4 nye stifter. Således skulle der have været 400 forløb igangsættes i 32 provstier. Det har kun været muligt for Folkekirkens Familiestøtte at have koordinatorene ansat i 13 provstier, hvilket har begrænset det område, som familierne har kunne "hverves" fra. Herudover har Folkekirkens Familiestøtte desuden været hæmmet af samfunds nedlukninger i særligt 2020 og 2021, hvilket også sætter et tydeligt aftryk på tallene. Med udgangspunkt i disse to faktorer forklarer det afvigelsen på de 243 familier ud af de 400, som var succeskriteriet.

I følgende tabel præsenteres antal forløb fordelt på provsti.

Provsti(er)	Alle forløb					Egmont succeskriterie
	2020	2021	2022	2023 (juni)	I alt	
Herning (Søndre + Nordre)	5	8	6	5	24	
Hobro, Hadsund og Mariager	6	4	7	6	23	
Jammerbugt	0	0	5	0	5	
Mors	8	4	6	1	19	
Syddjurs	0	0	1	3	4	
Vesthimmerland	10	7	10	6	33	
Aalborg (Budolfi, Søndre, Nordre og Vestre)	29	16	27	13	85	
Århus (Vestre)	7	12	24	7	50	
I alt	65	51	86	41	243	400

Figur 2: antal forløb fordelt på provsti - januar 2020 - juni 2023

Folkekirkens Familiestøtte har igennem projektperioden gennemgået en organisationsændring, hvilket betyder at der siden august 2022 har pågået et implementeringsarbejde ift. at decentralisere ledelsen til provstierne. Denne organisationsændring har betydet, at den centrale leder i sekretariatet er fratrukket, hvilket har haft en positiv indvirkning på udgifter til sekretariatsdriften i Folkekirkens Familiestøtte, og samtidigt formået at imødekomme ønsket fra de medejende provstier ift. at overtage den daglige lokale drift.

Med denne organisationsændring har bestyrelsen ligeledes nedskalleret ambitionen om at udbrede Folkekirkens Familiestøtte til mange nye provstier og kan med de nuværende deltagende provstier og stifter kalde sig uafhængig af fonde og selvfinansierende efter projektets afslutning.

Forældreven

Forældreven omhandler at igennem forløbene støtter en frivillig Forældreven en familie henimod at skabe de forandringer, som de ønsker sig i familielivet. Forældreven forløbene er rammesat til, som udgangspunkt at vare 6 måneder, da formålet er at yde hjælp til selvhjælp. I dette ligger der et ønske om at give forældrene de nødvendige værktøjer, som gør at de efter et endt Forældreven forløb kan betrede stien selv. Der er i forløbene derfor fokus på forældresparring og i mange tilfælde værtdiafklaring, hvor forældrene i samarbejde med den frivillige får fokus på "hvad er det gode familieliv for mig/os?".

”
Forældreven omhandler at igennem forløbene
støtter en frivillig Forældreven en familie henimod at
skabe de forandringer, som de ønsker sig i familielivet.

Forældreven forløb er det forløb Folkekirken Familiestøtte har flest af. Nedenfor præsenteres antal Forældreven fordelt på provsti.

Provsti(er)	Forældreven					I alt	Egmont succeskriterie
	2020	2021	2022	2023 (juni)			
Herning (Søndre + Nordre)	5	5	2	4	16	250	
Hobro, Hadsund og Mariager	6	3	5	2	16		
Jammerbugt	0	0	1	0	1		
Mors	8	4	3	1	16		
Syddjurs	0	0	1	2	3		
Vesthimmerland	10	6	3	3	22		
Aalborg (Budolfi, Søndre, Nordre og Vestre)	29	8	15	9	61		
Århus (Vestre)	7	7	12	3	29		
I alt	58	26	30	24	138		

Figur 3: Forældreven fordelt på provsti - januar 2020 - juni 2023

Som det fremgår af figur 3, har Folkekirkens Familiestøtte ikke levet op til Egmont Fondens succeskriterie vedr. 250 deltagende familier, da der kun kan registreres 138 deltagende familier i et Forældrevens forløb. Årsagen hertil kan primært tillægges Covid-19 restriktionerne og samfundsnedlukningerne, som har betydet, at de frivillige ikke har kunne indgå samarbejde med familierne. På trods af at succeskriteriet ikke er opnået for Forældreven, kan det fremhæves, at Forældreven er et af Folkekirkens Familiestøtte mere populære tilbud og som udgør 56% alle forløbene.

Målsætninger for Forældreven

En vigtig del af Folkekirkens Familiestøttes Forældrevens-tilbud er, at Folkekirkens Familiestøtte sammen med familien opstiller nogle målsætninger for arbejdet med den frivillige. Dette giver en retning for det arbejde som familien og den frivillige skal lave sammen, og konkretisere de problemstillinger, som familien ønsker sparring på. Igennem projektets levetid har Folkekirkens Familiestøtte erfaret, at dét at arbejde med mål, er med til at understøtte arbejdet i familierne, og sikre at familierne oplever deres ord bliver til handling og efterfølgende en mærkbar forandring. Derudover er koordinatorenes arbejde med mål og opfølgning på mål som metode, med til at kvalitetssikre vores tilbud og er en hel unik del af vores DNA. Et DNA som vi også yder stor anseelse ved vores samarbejdspartnere i blandt andet kommunalt regi. Målene sikrer nemlig at familierne faktisk oplever en forandring igennem forløbet sammen med de frivillige.

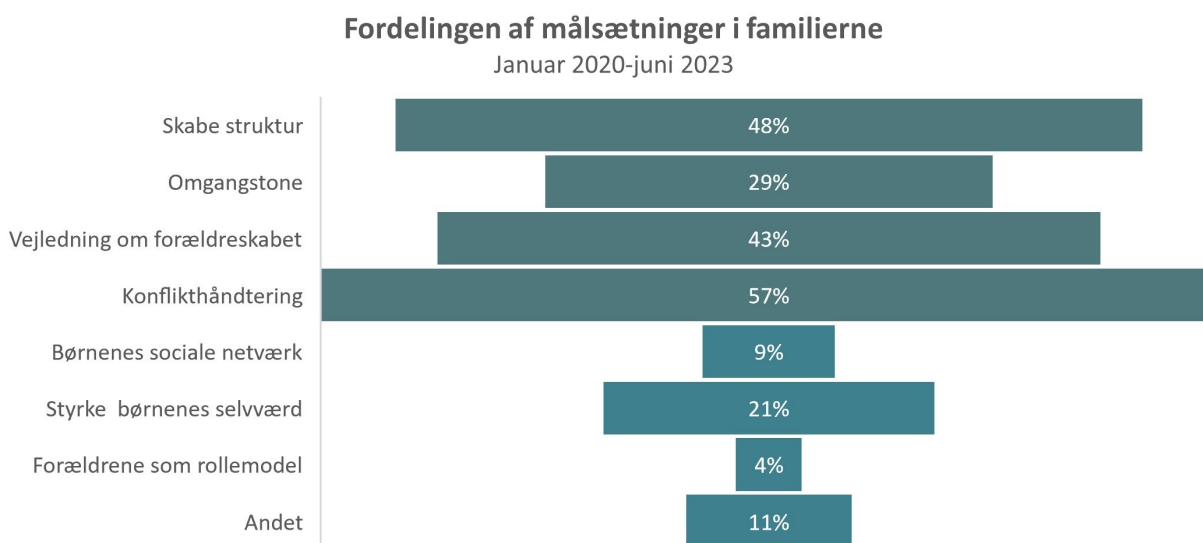
Kirsten, Forældreven hos familie, der trængte til et pusterum

I Folkekirkens Familiestøtte arbejdes der med 7 overordnede målsætninger og 8 indsatser, som er de hovedtemaer, der typisk ses i arbejdet med familierne. Bredden af temaer inden for de forskellige målsætninger og indsatser kan selvfølgelig spænde vidt. Familierne har i gennemsnit 2 målsætninger og 2,8 indsatser pr. forløb. Som det ses i figur 4 nedenfor har 63% af familierne mellem 1-2 målsætninger og 44 % familierne har 1-2 indsatser pr. forløb.

Antal målsætninger pr. forløb		Antal indsatser pr. forløb	
1-2 målsætning	63 %	1-2 indsatser	44 %
3-4 målsætning	33 %	3-4 indsatser	36 %
5 målsætning	3 %	5 indsatser	9 %
6-7 målsætning	0 %	6-7 indsatser	10 %

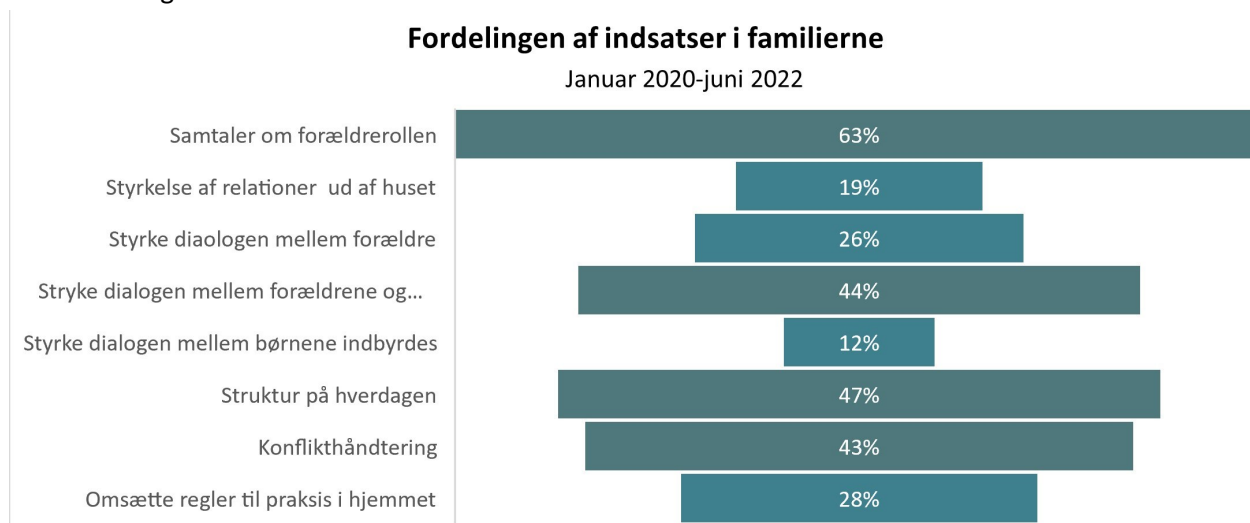
Figur 4: målsætning og indsatser pr. forløb

Nedenfor præsenteres hvad familierne i perioden januar 2020 - juni 2023 har arbejdet med (1) :

Figur 5: fordeling af målsætninger i familierne

Som det ses i figuren ovenfor, er det særligt målsætningen om konflikthåndtering, at skabe struktur, vejledning om forældreskabet og omgangstone, som vi typiske samarbejder med familierne om. I relation til dette er de typiske indsatser; samtaler om forælderrollen, struktur på hverdagen, styrkelsen af dialogen mellem forældre og børn samt konflikthåndtering.

Figur 6: fordeling af indsatser i familierne

1) Familierne kan godt arbejde med flere målsætninger og have sideløbende indsatser i samme forløb jf. tabellen ovenfor.

Forældreevaluering

Forældrene, der modtager et Forældrevents forløb, gennemfører også en før- og eftermåling i forbindelse med igangsættelsen og afslutningen på deres forløb. Svarprocenten på et Forældrevents forløb er på 79 % for før-målingerne og 50 % for efter-målingerne fra januar 2020 til juni 2023.

I forbindelse med før-målingen spørges forældrene ind til, hvad de håber at få ud af deres Forældrevent forløb. Nedenfor ses fordelingen:

Forhåbninger for Forældrevents-forløbet (Før-måling)						
	Ny viden og inspiration til at håndtere tematikken	Bedre trivsel i familien	Højere nærvær i familien	Et stærke forældreskab	Mere struktur i hverdagen	Flere fælles gode rutiner
I høj grad	72%	64%	36%	64%	40%	36%
I nogen grad	16%	24%	52%	8%	24%	44%
i mindre grad eller slet ikke	8%	8%	8%	20%	20%	12%
Ikke relevant	4%	4%	4%	8%	16%	8%

Figur 7: forhåbninger for Forældrevents-forløbet

Forhåbningen for Forældrevents forløbene er særligt at opnå ny viden og inspiration igennem forløbet (72 % af forældrene), herudover at opnå højere trivsel (64 %) og et stærkere forældreskab (64 %). Hvis dette sammenholdes med de målsætninger og indsætter, der igangsættes i forbindelse med Forældrevents forløbene, giver denne besvarelse god mening, da det særligt er konflikthåndtering, vejledning om forældreskabet og omgangstone samt styrkelse af dialogen mellem forældrene, som er de tematikker som koordinatorene igangsætter typisk i et Forældrevents forløb.

Nedenfor præsenteres forældrenes evaluering af udbyttet af Forældrevents forløbet:

Udbytte af Forældrevents-forløbet (Eftermåling)							
	Forløbet har givet ny viden og inspiration til at skabe gode rutiner og struktur	Forløbet har givet et pusterum fra en travl hverdag	Forløbet har givet os konkrete værktøjer til at skabe rammerne for vores familieliv	Forløbet har højnet nærværet i familien	Forløbet har øget trivslen i familien	Børnene er kommet i bedre trivsel	Forløbet har styrket forældre samarbejdet
Enig	86 %	83 %	78%	78 %	83 %	78 %	47 %
Hverken eller	11 %	11 %	19%	17 %	11 %	14 %	42 %
Uenig	3 %	6 %	3 %	6 %	6 %	3 %	6 %
Ikke relevant	0 %	3 %	0 %	0 %	0 %	6 %	6 %

Figur 8: udbytte af Forældrevents-forløbet

Som set på forrige side svarer 72 % af familierne, at de har en forhåbning om, at få ny viden og inspiration til at håndtere problematikken i familien. Efter forløbet svarer 86 % af forældrene at Forældrevens forløbet har givet dem ny viden og inspiration, hvilket må siges at være rigtig flot. Generelt er tilbagemeldingerne på udbyttet af Forældrevens forløbene rigtig flotte jf. tabellen på forrige side. Generelt er tilbagemeldingen fra forældrene, at børnene er kommet i bedre trivsel, familiens generelle trivsel højnet og familien oplever, at forløbet giver dem et pusterum.

Som tidligere beskrevet arbejder familierne i Forældrevens forløbet med forskellige målsætninger og indsatser (se tabel Fordelingen af målsætninger i familierne og Fordelingen af indsatser i familierne på de foregående sider). Temaerne for disse målsætninger og indsatser er blandt andet konflikthåndtering, omgangstone og styrkelse af dialogen mellem forældrene. Herudover handler vores forløb ofte om en værtdiaflaring mellem forældrene, hvor de sammen med en Forældreven modtager sparring om konkrete udfordringer i familielivet. I den forbindelse besvarer forældrene både før og efter Forældrevens forløbet, hvordan de oplever familielivet – dette også med udgangspunkt i temaer som forældresamarbejde, konflikthåndtering og opdragelse. Forhåbningen er selvfølgelig, at forældrene igennem forløbene oplever en mærkbar udvikling på de forskellige parametre. Nedenfor laves en sammenligning af besvarelserne før og efter et Forældrevens forløb.

Sammenligning af forældrenes besvarelser vedr. familielivet før og efter Forældrevens-forløbet								
	Forældresamarbejdet fungerer godt		Vi er gode til konfliktløsning i familien		Vi er gode til at tale sammen i familien		Vi har fokus på opdragelse på en god måde	
	Før-måling	Efter-måling	Før-måling	Efter-måling	Før-måling	Efter-måling	Før-måling	Efter-måling
Uenig	20 %	6 %	40%	8%	24%	3%	12%	3%
Hverken eller	28 %	22 %	24%	33%	32%	31%	16%	11%
Enig	40 %	64 %	32%	58%	40%	67%	72%	86%
Ikke relevant	12 %	8 %	4%	0%	4%	0%	0%	0%

Figur 9: forældrenes besvarelser - før og efter

Generelt kan det siges at forældrene besvarer spørgsmålene mere positivt ved efter-målingen end ved før-målingen. På spørgsmålet "Vi er gode til at tale sammen i familien" ses en udvikling på 27 procentpoint i forældre, der svarer "enig" i dette fra før til eftermåling. Lige efter ses også en positiv stigning i forældre, der svarer positivt på spørgsmålet; "Vi er gode til konfliktløsning i familien" (stigning på 26 procentpoint), "Forældresamarbejdet fungerer godt" (stigning på 24 procentpoint) og "Vi har fokus på opdragelse på en god måde" (stigning på 14 procentpoint). Sammenholdt med dette svare 97% af forældrene, at Forældrevens forløbet både har haft stor betydning for dem, og at forløbet har styrket dem i forælderrollen. 100% angiver, at de vil anbefale et Forældrevens forløb til deres netværk. Igen er det dog vigtigt at notere sig, at kun 50% af forældrene, der har afsluttet et forløb, har besvaret efter-måling, hvorfor tallene har en vis usikkerhed.

Opsummering på succeskriterier for indsats

Familierne, der har deltaget i et Forældrevens forløb, udtrykker sig generelt positivt i forhold til at deres forventninger er blevet indfriet og at der er opnået en væsentlig forbedring i forhold at forældresamarbejdet er blevet styrket, konfliktløsningen er forbedret, familierne er blevet bedre til at tale sammen og familiernes fokus på opdragelsen er tilsvarende forbedret. Dermed indfrier Folkekirkens Familiestøtte succeskriteriet om at skabe en efterfølgende mærkbar forandring i familierne efter afslutning af forløbet og bidrage til ny viden, som kan omsættes af familierne i hverdag. Covid-19 og samfundsnedlukningerne har influeret på, at det ikke har været muligt at nå succeskriteriet til Egmont fonden om 250 deltagere i et Forældrevens forløb. I stedet er der registreret 138 deltagere, men på trods af de udfordringer der har været i forbindelse med Covid-19, har det ikke påvirket det positive resultatet for de familier, der har deltaget.

Temaforløbene

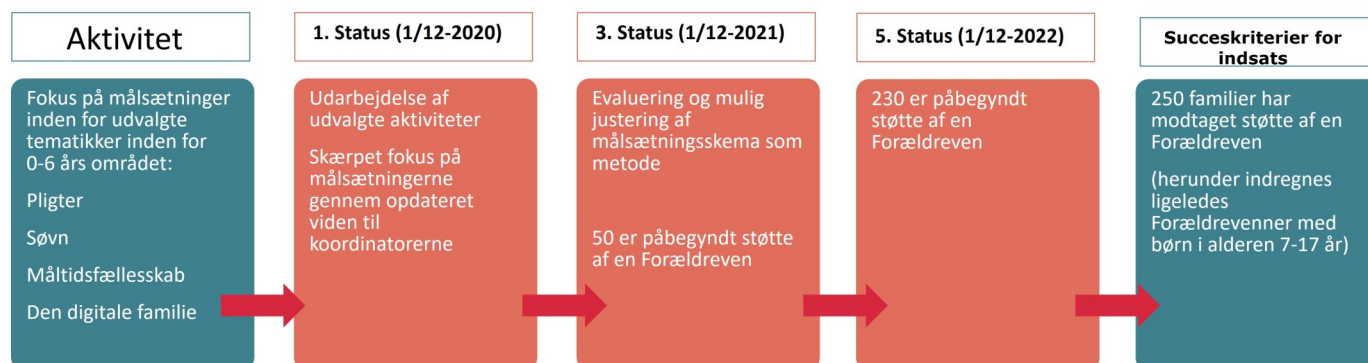
Temaforløbene udspringer af Folkekirkens Familiestøttes hovedkoncept – Forældreven. Med hjælp fra Egmont Fonden udviklede medarbejdere og bestyrelse i 2020-2021 målrettede og konkrete forløb, som havde til formål at tilbyde forældre inspiration og støtte i konkrete problemstillinger i småbørns-familielivet. Til forskel fra det klassiske Forældrens forløb, tager støtten udgangspunkt i ét af fire temaer, som vælges sammen med koordinatoren. Herefter yder den frivillige Forældreven støtte til familien i 12 uger med udgangspunkt i tematikken. Tematikkerne er idégenereret af koordinatorgruppen i samarbejde med ledelsen med udgangspunkt i de tematikker, man i organisationen har oplevet i de første 4 fire år (2016-2019), at forældrene kontakter Folkekirkens Familiestøtte med (Se også afsnittet Implementering af temaforløbene). Nedenfor vises en forsimplet oversigt over tematikkerne:

	Søvn	Den digitale familie	Måltidsfællesskab	Pligter
Formål	Øge forældrenes opmærksomhed omkring nuværende søvnmønstre og putteritualet samt italesætte forældrenes ønsker og drømme for søvnrutinerne i hjemmet.	Med forløbet "Den digitale familie" er formålet at forebygge og afhjælpe udfordringer og konflikter omkring skærmvaner og skærmforbrug i familien.	Støtte forældrene i at få ro og hygge omkring måltidet samt skabe et naturligt samlingspunkt for store og små.	Støtte forældrene i at stille alderssvarende forventninger til deres børn og dermed vise, at forældre tror på børnenes evne til at lykkes med noget og understøtte fællesskabsfølelsen.
Typiske udfordringer:	Barnet/børnene har svært ved at falde til ro om aftenen. Manglende organisering og overskud omkring putteritualet.	Forældrene er ikke enige om skærmforbruget i hjemmet. Forældrene har svært ved at sætte grænse for barnets skærmbrug. Forældrene ønsker at ændre familiens brug af skærmen.	Måltidet er blevet samlingspunkt for konflikter, uro og ubehag. Forældrene oplever usikkerhed og har svært ved at skære igennem med familiens værdier.	Forældrene er usikre på hvor mange og hvilke pligter, de kan give barnet. Det er blevet konfliktfyldt at inddrage barnet i opgaverne i hjemmet. Forældrene har svært ved at vurdere hvilke alderssvarende forventninger de kan stille deres barn.
Forældrene kan overveje:	Hvordan fungerer putningen nu? Hvad ønsker vi at ændre i forhold til børns søvnbehov og cyklus? Hvad er vores forventninger til et godt putteritual (Værdiafklaring)?	Hvordan er vores egne skærmvaner som forældre? Hvordan ønsker vi at kulturen omkring skærmforbrug skal være i vores familie? Hvad er sunde skærmvaner hjemme hos os?	Hvad er vores forventninger til det gode måltidsfællesskab? Hvilke værdier skaber trykke måltidsstunder hjemme hos os? Hvordan bidrager vi hver især til måltidsfællesskabet i vores familie?	Hvilke alderssvarende forventninger stiller vi til vores børn? Hvilke værdier ønsker vi at videregive til vores børn i forhold til at få dem til at tage et medansvar for familiens opgaver? Hvordan hjælper vi hinanden bedst muligt hjemme hos os?
Mål:	At give familierne nye værktøjer og idéer til at forberede barnet på at falde til ro. At give familien værktøjer til at skabe gode, trygge sovevaner gennem rutiner	At støtte forældrene i at værdiafklare sunde skærmvaner i deres familie. At give forældrene redskaber til at sætte sunde rammer for barnets skærmforbrug. At give forældrene inspiration til andre alternativ som afledning, trøst og underholdning	At støtte forældrene i at finde frem til den kultur, de ønsker omkring måltidsfællesskabet og ændre vanerne At give forældrene redskaber til at sætte rammerne for måltidsstunden og stå fast	At understøtte forældrenes selvsikkerhed i forhold til at uddelegere pligter til barnet. At give forældrene inspiration til at håndtere konflikter og rammesætning af opgaver. At give inspiration i forhold til alderssvarende opgaver til barnets aldersgruppe.

Figur 10: oversigt og beskrivelse af tematikkerne

Nedenfor ses hovedpunkterne fra milepælsplanen for temaforløbene. Som det ses i figuren, lægger man sig i første projekt år fast på, at temaforløbene skal indeholde tematikkerne pligter, søvn, måltidsfællesskaber og den digitale familie. Tematikkerne udvælges på baggrund af koordinatorenes erfaringer med småbørnsfamilier og arbejdes videre med i grupper igennem kommissorier (Se også figur 10).

Implementeringen og den løbende evaluering igangsættes dermed i efteråret 2020 – en implementering der beskrives i afsnittet efterfølgende.

Figur 11: milepælsplan for Temaforløb (2020-2023). 2, 4 og 6 status er taget ud, da der ikke er nogle milepælsmaal vedr. Temaforløbene her.

Som det ses i overstående figur, er succeskriteriet for temaforløbene, at der er 250 familier, der har modtaget støtte af en Forældreven. I dette tal tælles både temaforløbene samt alle øvrige Forældreven-forløb.

Opgørelse af familier

Til 3. status i midt november 2021 skal Folkekirkens Familiestøtte evaluere og evt. justere målsætningsskemaerne med udgangspunkt i de allerede igangsatte Temaforløb og Forældrevens forløb – 50 stk. hvis milepælsplanen skulle være blevet fulgt. Ved denne evaluering har vi dog endnu ikke igangsat nogle Temaforløb, men der indberettes dog 59 Forældrevens forløb i stedet - uanset alder. Det første Temaforløb igangsættes slut november 2021 i Hadsund, Hobro- og Mariager Provstier. Til 5. status (november 2022) kan Folkekirkens Familiestyrelse indberette ét yderligere forløb fra Vesthimmerlands Provsti, som i december 2022 også igangsætter et temaforløb yderligere. De tre temaforløb i projektperioden fordeler sig på følgende tematikker:

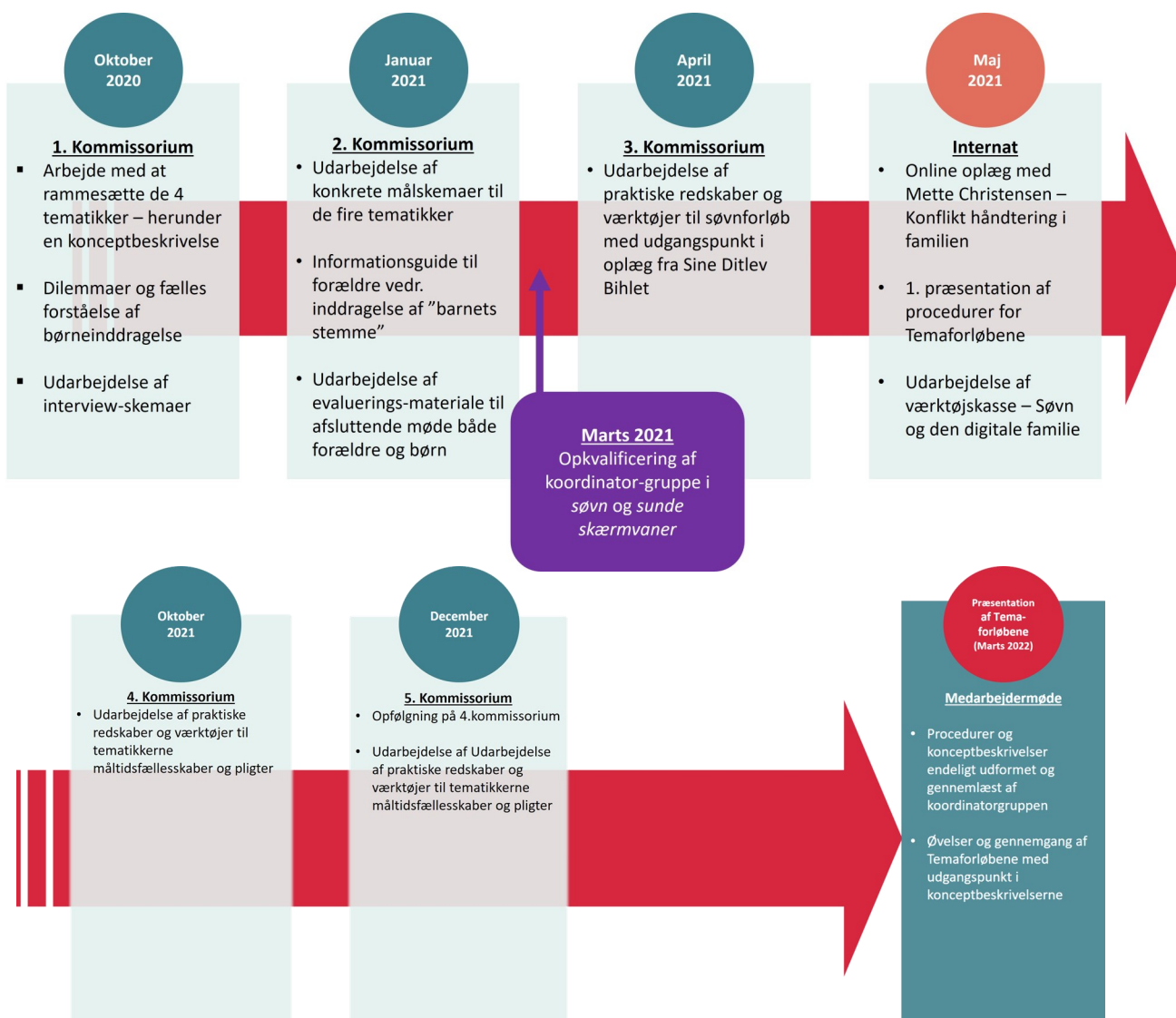
Temaforløb - Oversigt over forløb				
	Den digitale familie	Pligter	Måltidsfællesskab	Søvn
Antal forløb pr. tematik	1	0	0	2

Figur 12: oversigt over Temaforløb

Der er således kun praksiserfaring fra Temaforløb under tematikkerne "Den digitale familie" og "Søvn". I afsnittet "Implementering af temaforløbene – koordinatorenes tilbagemelding" vil de to koordinatorenes erfaringer fra Temaforløbene blive præsenteret, selvom det selvfølgelig er et meget begrænset datagrundlag, som ligger til grund for denne erfaringsopsamling. Udover praksiserfaringen fra de to koordinatorene, vil der også indgå de erfaringer, som den øvrige koordinatorgruppe har med implementeringen af Temaforløbene og opmærksomhedspunkter ift. konceptet. Erfaringsopsamlingen er foretaget på medarbejdermøde d. 8. marts 2023, hvor medarbejderne individuelt har udfyldt et spørgeskema.

Implementering af Temaforløbene

Som beskrevet tidligere igangsættes arbejdet omkring Temaforløbene i sommeren 2020, hvor ledelsen igangsætter en proces, hvor koordinatorene i arbejdsgrupper arbejder med at idégenerer på temaforløbene – beskrevet som arbejdet i kommissorier i figur 7. I denne proces bliver det besluttet jf. milepælsplanen, at Temaforløbene skal bestå af tematikkerne; søvn, pligter, måltidsfællesskab og den digitale familie henvendt til småbørnsfamilier 0-6 år (Figur 10). Dette arbejde forsætter langt ind i år 2021 med forskellige kombinationer af koordinatorende inde i arbejdsgruppen, inden man i sommeren har udformet den nuværende konceptbeskrivelse. De endelige målskemaer færdiggøres i marts 2022 med udgangspunkt i erfaringer fra det første temaforløb i Hadsund og Hobro-Mariager provstier. Således er konceptet omkring temaforløbene først endeligt færdigt i marts 2022 – 2 år inde i projektperioden.

Figur 13: arbejdet i kommissorier oktober 2020 - marts 2022

Generelt kan det siges, at arbejdet i kommissorierne under temaforløbene operer i fire spor; (1) arbejdet med konceptualisering af temaforløbene, (2) arbejdet med at rammesætte barnets stemme, og (3) arbejdet med at udforme en værktøjskasse med relevante redskaber til de 4 temaforløb og (4) webinarer til opkvalificering af de frivillige. Elementerne beskrives yderligere på næste side. Det er således de spor, som medarbejdergruppen igennem de oprettede arbejdsgrupper arbejder med i perioden oktober 2020 til december 2021. Grupperne bliver nedsat af lederen i sekretariatet og tager udgangspunkt i at koordinatorene skal arbejde på tværs af provstigrænser og med alle dele af egmontprojektets elementer. Dette betyder, at der i mange tilfælde laves nye grupper for hvert kommissorie. Kommissorierne udarbejdes af sekretariatet i et samarbejde mellem lederen, udviklingskonsulenten og kommunikationskonsulenten.

Ifm. med implementeringen af Temaforløbene, opkvalificeres koordinatorgruppen i marts 2021 med viden om børns søvn i alderen 1-6 år igennem et oplæg fra søvnplejersken, Sine Ditlev Bihlet og et oplæg om sunde skærmvaner for 0-6-årige udarbejdet af Center for Digital Pædagogik, som tidligere har udarbejdet et materiale til Folkekirkens Familiestøtte til de 7-12-årige, og i forbindelse med Egmont projektet og fokuset på småbørnsområdet, indgås der i vinteren 2020 et samarbejde vedr. udarbejdelse af et manuskript og oplæg til forældre vedr. aldersgruppen 0-6-årige. Et oplæg der præsenteres for medarbejdergruppen i marts 2021. Med udgangspunkt i de to oplæg vedr. søvn og sunde skærmvaner udvikles dels konceptbeskrivelsen og 1. udgave af målskemaet til temaforløbene vedr. Søvn og Den digitale familie. Herudover udvikles et webinar henvendt dels til koordinatorene, der skal igangsætte Temaforløb, men også - og måske i særlig grad - til opkvalificering af de frivillige (Se også afsnittet Frivillige). Herudover opkvalificeres koordinatorene via et oplæg om konflikthåndtering i småbørnsfamilier/Low arousal af Mette Christensen Jensen i forbindelse med organisationens internat i maj 2021. På dette internat udvikler medarbejdergruppen også første del af den værktøjskasse, som bliver en del af de aktiviteter, der kan igangsættes i forbindelse med forløb inden for de fire temaer. Det kan således både være værktøjer, der bruges i et Temaforløb, men også i enten Hånd i Hånd eller Forældrevens forløb. Tematikkerne Pligter og Måltidsfællesskabet udformes på de to sidste kommissorier i efteråret 2021 med udgangspunkt i koordinatorenes erfaringer fra det daglige arbejde og gruppearbejde i forbindelse med kommissorierne.

Implementering af temaforløbene – koordinatorenes tilbagemelding

Cirka halvdelen af koordinatorgruppen peger i deres erfaringsopsamling på, at processen vedr. implementeringen af temaforløbene har været lang og uklar, hvilket blandt andet har givet usikkerhed omkring, hvad temaforløbene indeholdt og hvilken værdi, det kunne give forældrene. En koordinator beskriver om implementeringen:

”

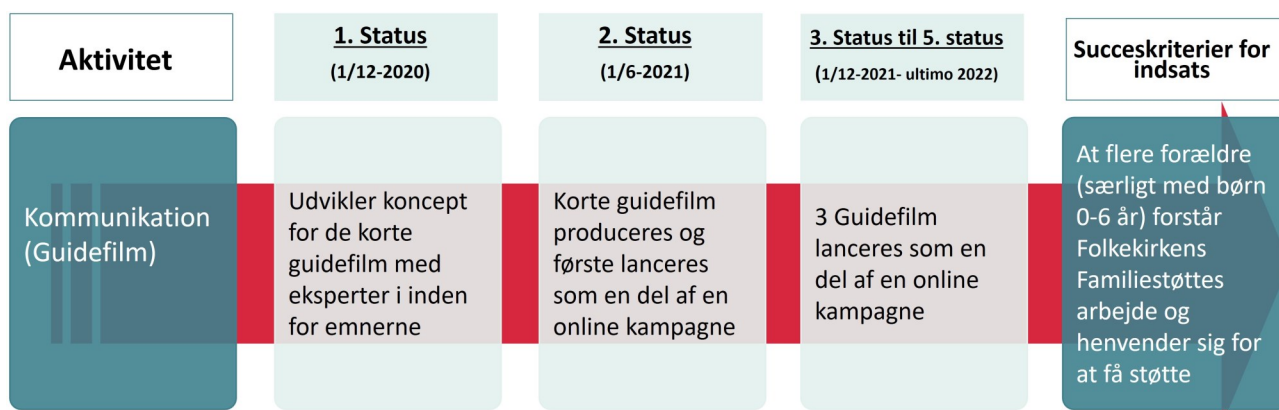
Jeg synes, det var en særdeles afbrudt, minus-flow-agtig proces, som ikke blev samlet op undervejs. Jeg følte på ingen måde at det var gennearbejdet og at vi havde skabt et fælles sprog for formålet, og ej heller for selve formålet. Den fremlæggelse gruppen havde lavet omkring forløbet var i og for sig fint, men for mig som en led i en proces, som landede hos sekretariatet og som blev færdiggjort skriftligt uden yderligere behandling i medarbejdergruppen”

Denne uklarhed har også bidraget til, at markedsføringen omkring Temaforløbene ikke er blevet igangsat i nogle af provstierne, da koordinatorene ikke følte sig klædt på til opgaven. En uklarhed, som også har bidraget til, at enkelte koordinatorene beskriver, at de direkte har nedprioriteret implementeringen af Temaforløbene lokalt. Desuden bliver det fremhævet af koordinatorene, at ofte bliver der i forvejen arbejdet med temaerne i Forældrevens forløbene, som er over et længere forløb end Temaforløbene kan tilbyde. Halvdelen af koordinatorgruppen synes, at det ikke er implementeringen af Temaforløbene, der har kompliceret igangsætningen af Temaforløbene lokalt – det har i stedet været rammen for Temaforløbene og efterspørgslen, som har været udslagsgivende for koordinatorene. Kun én enkelt koordinator beskriver, at konceptbeskrivelsen, gennemgang af tematikkerne på medarbejdermøderne, webinarerne og redskaberne til forløbene gjorde, at hun var klædt godt på til opgaven. Udfordringerne omkring implementeringen beskrives også i efterfølgende afsnit – blandt andet afsnittet omkring ”Barnets stemme” og ”Temaforløbets” ramme.

”Værktøjskassen”

Tanken bag udarbejdelsen af værktøjskassen til Temaforløbene er at konkretisere de aktiviteter, som igangsættes i forbindelse med et Temaforløb i familien. Konkretiseringen af aktiviteterne i familien er fundet relevant, da Temaforløbene ulig de andre forløb i Folkekirkens Familiestøtte er rammesat til de 12 uger. Derfor er det særlig relevant i Temaforløbene, at være skarp på, hvad der er realistisk for familien at arbejde med under forløbets varighed. Herunder at forløbet virker overskueligt og giver familien en succesoplevelse. Værktøjerne bidrager i den forbindelse med en mulighed om at konkretisere aktiviteterne i forløbene, som familien kan tage udgangspunkt i sammen med den frivillige. Der er udformet 23 værktøjer til både Temaforløbene, men også til de øvrige forløb, som koordinatorene og/eller den frivillige kan bruge i arbejdet med familiernes problematikker. Værktøjerne kan ses i tæt relation til den viden, som præsenteres for koordinatorene og de frivillige i webinarerne, og er som beskrevet udviklet i forbindelse med opkvalificeringen af koordinatorgruppen igennem de tre temaoplæg i foråret 2021 og koordinatorenes arbejde med kommissorierne (se figur 12).

Ifm. med udarbejdelse af værktøjerne udformer koordinatorene og kommunikationsmedarbejderne også små film, hvor redskaberne præsenteres. Dette udmunder sig i 5 små guidefilm, som har til formål at præsentere værktøjerne for koordinatorene og de frivillige, som kan bruge værktøjerne i arbejdet med familierne. Videoerne er desuden blevet brugt i PR-sammenhæng på dels Folkekirkens Familiestøttes hjemmeside og sociale medier.

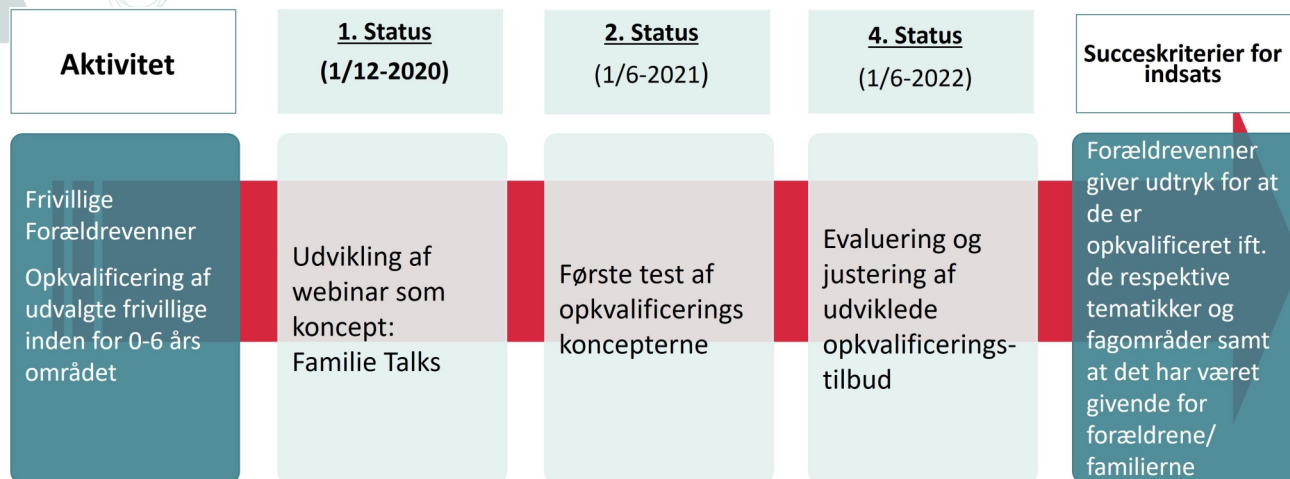

Figur 14: milepælsplan, del af kommunikationsstrategi

Der laves i perioden primo 2021 frem til juni 2022 guidefilm til tematikkerne; Søvn, Den Digitale Familie, Pligter, Friluftsliv (Hånd i Hånd forløb) og Måltidsfællesskab/Den Rare Middagsstund (Hånd i Hånd forløb). Guidefilmene er delt af flere omgange på både vores nationale og lokale facebooksider, Instagram og hjemmeside, hvor de har været en del af udbrede kendskabet til Folkekirkens Familiestøtte og vores forløb.

Webinaren

Webinaren udvikles som en del af den opkvalificering, som ledelsen i forbindelse med det ekstra fokus på småbørnsfamilier vurderer relevant for de frivillige. Ved at lave webinarer, som er specifikt målrettet de udvalgte tematikker; Søvn, Pligter, Den Digitale Familie og Måltidsfællesskaber – og som et ekstra tema konflikthåndtering/ Low arousal - er tanken, at webinarerne er med til at klæde de frivillige på til de nye forløb. Webinarerne er tiltænkt til både at kunne bruges i de minimum fire frivilligmøder, som koordinatorene afholder årligt med deres frivilligrupper, men er også tænkt som mulige at fremsende til den frivillige i forbindelse med et konkret forløb, som den frivillige varetager.

Figur 15: milepælsplan vedr. udvikling af webinarerne

De 5 webinarer udvikles af to koordinatore samt kommunikationskonsulent i sekretariatet i første del af 2021, inden webinarerne er klar til at blive brugt af koordinatorgruppen i juni 2021. Webinarerne består af en film på 15-30 minutter og er tilgængelig på Folkekirkens Familiestøttes fælles SharePoint. Herudover er der udarbejdet et PowerPoint og undervisningsmateriale, som kan bruges til den efterfølgende drøftelse og refleksion med de frivillige på et frivilligmøde eller i samtalen med den enkelte frivillige. Det er obligatorisk for de frivillige, at se webinarer om konflikthåndtering, da dette danner et godt grundlag for vores tilgang til arbejdet familierne. De øvrige webinarer kan koordinatorene inddrage løbende når det findes relevant ift. de familier, der er i forløb.

Evaluering af webinarer og "Værktøjskassen"

Begge koordinatore, der har haft temaforløb i perioden, peger på, at værktøjskassen og webinarerne har fungeret godt i de tre temaforløb. Webinarerne har både bidraget til at koordinatorene og de frivillige har været godt klædt på ift. at inspirere og imødekomme forældrenes problematikker. En af koordinatorene beskriver:

”
De frivillige var lidt spændte på, om de kunne klare opgaven, fordi de jo ikke er specialister på søvn eller digitale medier, men vi gennemgik værktøjerne og webinarerne inden forløbene startede, og de var fortrolige med værktøjerne inden de skulle bruges hos familierne”

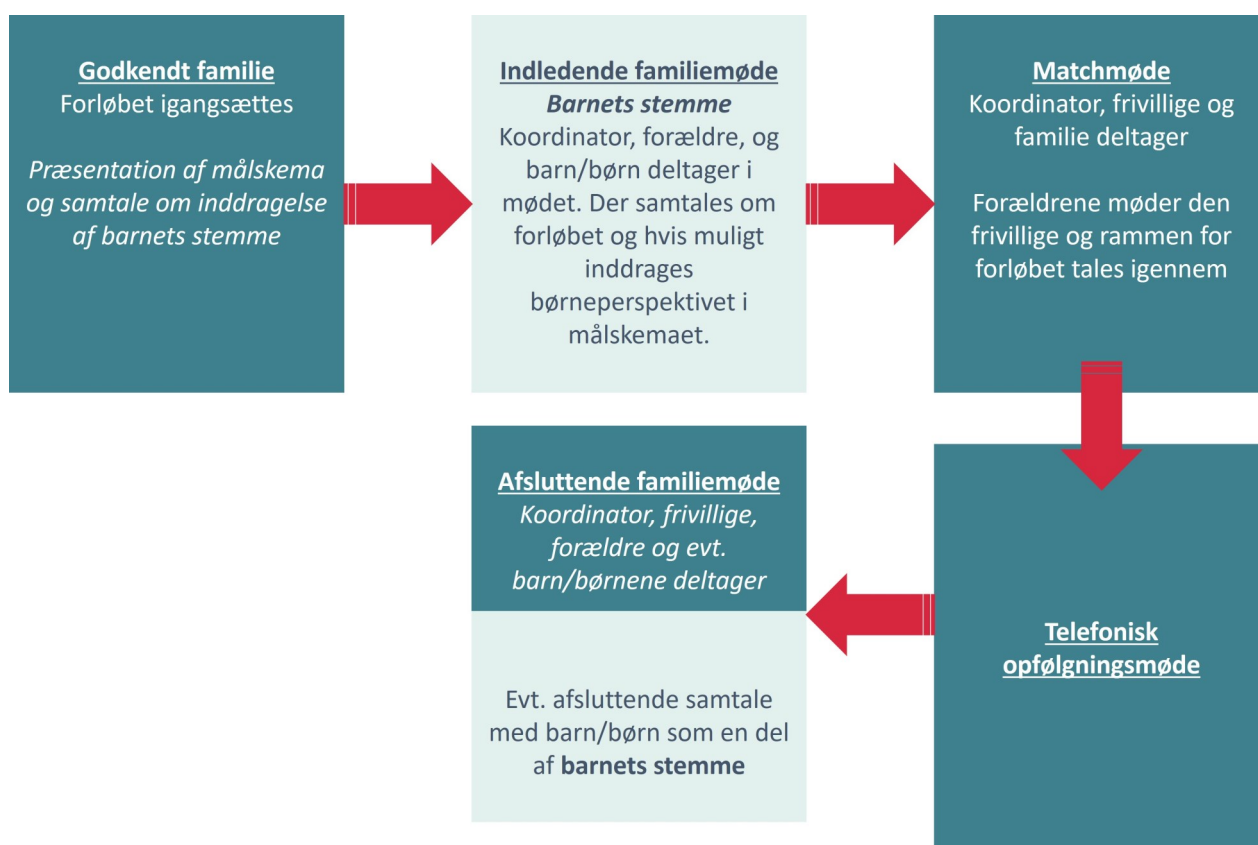
Webinarerne har koordinatorene bredt i organisationen brugt både på frivilligmøder og ved at fremsende dem til de frivillige, således de frivillige har kunnet gennemse dem ifm. med et konkret forløb i en familie. Herefter har koordinatorene kunne trække på de udarbejdet refleksionsspørgsmål, til at tale om tematikken med den frivillige efterfølgende, således tematikken blev talt igennem med den frivillige inden et besøg i en familie. Værktøjerne har også kunnet bruges bredt, men udspringer som udgangspunkt i arbejdet omkring konceptualiseringen af Temaforløbene. En af koordinatorene beskriver i den forbindelse:

”
Jeg synes, der er udviklet mange fine og brugbare redskaber til samtlige forløb. Jeg har ikke haft mulighed for at afprøve dem i praksis, men har afholdt en frivilligaften hvor vi arbejdede i forskellige stationer med redskaberne”

Generelt er tilbagemeldingen fra koordinatorgruppen, at udarbejdelsen af værktøjerne har været god og har bidraget til at tænke i konkrete og kreative tilgange, som kan bruges bredt i arbejdet med familierne. Generelt beskriver koordinatorene også, at de frivillige har taget godt imod værktøjerne, og at det har givet de frivillige inspiration til deres arbejde i familierne. Vi vil i organisationen arbejde videre med de allerede udformede redskaber og webinarer, og udbrede dem i større stil til Forældrevens forløbene og oplæg/arrangementer for frivillige og familier.

Barnets Stemme

Ansøgningen til Egmont Fonden har udspring i Folkekirkenes Familiestøttes ønske om, at sikre børn en god opvækst. Vores støttetilbud har dog altid taget udgangspunkt i - og gør det forsat - at det er igennem forældrene, forandringen skal ske til glæde og gavn for børnenes trivsel. Som et led i Egmont projektet var ønsket at udvikle koncepter, som er målrettet småbørnsforældre, og hvor børnene er inddraget i konceptet. Med udgangspunkt i dette udvikles konceptet "Barnets Stemme" som en del af Temaforløbene. I arbejdet med kommissorierne (Se figur 13) kontakter arbejdsgruppen for arbejdet med Interviewguiden i efteråret 2020 Børnerådet og Børns Vilkår ift. at trække på deres erfaringer med inddragelse af børn i et evalueringsøjemed. Herunder hvordan vi i vores projekt inddrager børnene i aldersgruppen 0-6 år, som er dem, Egmont projektet særligt fokuserer på. I dette arbejde bliver det klart, at der skal foretages en operationalisering af succeskriterierne (Se figur 16 nedenfor), da det ikke er muligt at lave en direkte effektmåling. Herudover er det vigtigt, at der tages højde for børnenes udviklingstrin, og at indsamlingen af barnets stemme vil kræve en alternativ metodik. Her skal der derfor tages højde for, at børnene er konkret tænkende og situationsbundne. Det betyder blandt andet, at vi i interviewet med barnet ikke kan spørge ind til, om mor skælder mindre ud end hun gjorde for 2 uger siden, men der skal i stedet fokuseres på noget konkret og lige for – som f.eks., hvordan barnet godt kan lide at blive puttet. Herudover anbefales vi også at inddrage en aktivitet, som kan hjælpe barnet med at blive i situationen, eks. ved at barnet tegner under samtalen eller viser koordinatoren, hvor vedkommende sover. Herudover udarbejdes en samtykkeerklæring og en guide til koordinatorene ift. at klæde forældrene på ift. formålet med at inddrage børnenes stemmer i Temaforløbet. Det er således ophavet ift. det videre arbejde med at udforme interviewskemaerne, som først finder sin endelige form i midt 2021.

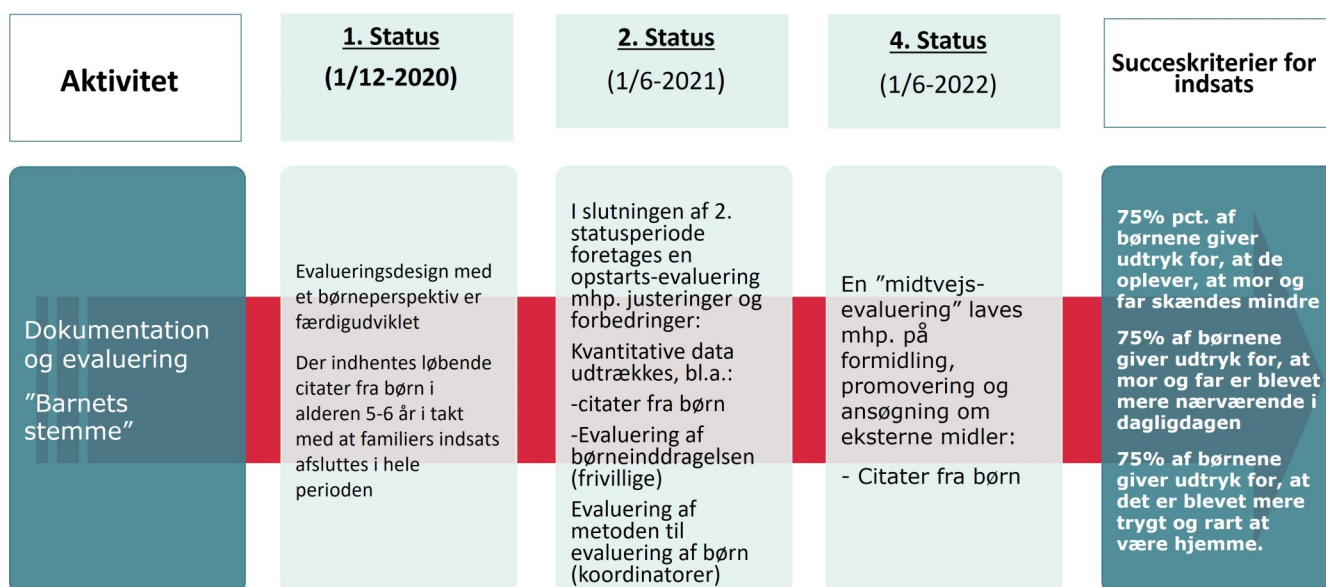

Figur 16: forløbsproces - Temaforløb

Som det ses i figuren på forrige side (lysegrønne-bokse), består konceptet "Barnets Stemme" af to dele i løbet af Temaforløbet – et indledende familiemøde og en afsluttende samtale. På disse to møder vil børnene i familien (+5) have mulighed for at komme med deres perspektiver på det Temaforløb, som forældrene har valgt at igangsætte – eks. Hvordan ser en god puttesituation ud for mig eller hvad kan jeg godt lide at spise? Det er valgt, at kun børn på 5 år eller over kan deltage, da det kræver en vis alder at kunne italesætte sine perspektiver. Den indledende tanke var dermed, at inddragelsen af børnenes stemmer i starten af forløbet ville kunne give andre perspektiver og en dybere forståelse for, hvordan familien samlet kan nå i mål med deres drømme for familielivet. Børnenes perspektiver kan derfor indskrives i målskemaet, således barnets stemme bliver synlige for hele familien, ligesom med forældrenes perspektiver. Det vil altid være forældrene, der er med til at bestemme hvilke perspektiver, der vil skulle med i forløbet. Nogle gange vil børnene måske have perspektiver – eller ønsker om man vil – som vil stride mod forældrenes værdier, eller som ikke er direkte omsætningsbare til aktiviteter. I stedet kan barnets perspektiver måske bidrage til en forståelse af, hvad barnet/børnene mener, giver dem tryghed og nærvær, som kan være en "aha-oplevelse" for forældrene. Det afsluttende møde har primært til formål at indfange børnenes oplevelse af forløbet, som ifm. Egmont kunne inddrages i PR og markedsføring af temaforløbene. Koordinatorerne har haft til opgave at indsamle citater – både fra indledende familiemøde og den afsluttende samtale. Tanken har dermed ikke været, at der skulle tages direkte referat af samtalerne med børnene, men at koordinatorene skulle indsamle de relevante citater fra samtalerne.

Fra Barnets Stemme til Børnenes Stemmer

Som beskrevet flere gange lykkes det desværre ikke i løbet af projektets første 2 år at igangsætte særlig mange Temaforløb, hvorfor Folkekirkens Familiestøtte ifm. 4 status med Egmont Fonden i juni 2022 aftaler med Programchef ved Egmont Fonden, at indsamlingen af citater udbredes til de øvrige tilbud i Folkekirkens Familiestøtte og udvides til at vedr. alle børn, hvis familier der har deltaget i Folkekirkens Familiestøttes tre Forældrevens forløb. Herudover kan citaterne indsamles via Forældrevenerne og forældrene – eks. I forbindelse med opfølgningssamtaler eller afslutningssamtalen med familien. Denne praksis blev således igangsat i efteråret 2022. Citaterne har koordinatorene indberettet via statistikprogrammet Defgo. Nedenfor præsenteres succeskriteriet for indsatsen vedr. "Barnets Stemme".

Figur 17: milepælsplan vedr. Barnets Stemme

Som beskrevet indledningsvis er der kun gennemført tre Temaforløb, hvilket selvsagt begrænser indsamlingen af barnets stemme i den originale form. Hertil kommer der, at der en aldersbegrænsning, så det kun er børn i alderen 5-6 år, der kan deltage. Dette har betydet, at der i de tre gennemførte forløb kun er indsamlet barnets stemme i ét tilfælde og med begrænset succes. De øvrige to forløb har det ikke været muligt, da familien i det ene tilfælde sagde nej tak, og i det andet tilfælde var barnet under de 5 år.

I det forløb, hvor der er indsamlet barnets stemme, beskriver koordinatoren, at samtalen var udfordret af flere ting – blandt andet at der ikke var etableret et forhold til barnet inden samtalen, og at barnet havde behov for at føle sig tryk. Herudover oplevede koordinatoren det også vanskeligt at finde et tidspunkt, hvor både forælder og børn var oplagt til en samtale. Koordinatoren beskriver:

”

(...) der skal være mulighed for, at samtalerne med børnene skal ligge senere i forløbet, så forældrene først og fremmest er trygge ved støtten, og at forældrene inden samtalen med barnet, skal være godt klædt på til at fortælle barnet, at der nu vil komme et menneske, som skal hjælpe dem i familien med at få nogle gode forandringer omkring x emne, som gerne vil tale med barnet om, hvordan barnet tænker om x emne og hvilke forandringer, som barnet godt kunne tænke sig. Mødet hvor Barnets Stemme inddrages skal eventuelt kunne opdeles i to møder, hvor der er tid til at lære barnet lidt at kende, f.eks. se barnet være og tale med barnet om barnets yndlingsleg, så barnet bliver fortrolig med koordinatoren inden samtalen om barnets oplevelser nu og de forandringer om x emne/tema skal holdes med barnet”

Som beskrevet i figur 13 har koordinatorene i arbejdsgrupperne ifm. kommissorierne udarbejdet interviewskemaer til hvert tema, som koordinatorene kunne tage udgangspunkt i, når der skulle udføres en samtale med barnet/børnene. Koordinatoren beskriver i den forbindelse, at interviewskemaet blev brugt i samtalen med barnet, men at det var for langt, og at barnet havde svært ved at koncentrere sig. Det og overstående vedr. relationen til familien vil således være opmærksomhedspunkter i, hvis barnets stemme i sin originale form skal være en del af vores tilbud i fremtiden.

Som tidligere nævnt, beskriver en betydelig del af koordinatorene, at processen omkring implementeringen af Temaforløbene har haft indvirkning på igangsættelsen af temaforløbene. Udfordringen omkring implementeringen omhandler blandt andet også en usikkerhed omkring formen og anvendelsen af barnets stemme. En koordinator beskriver:

”

Der har ikke været verbalt tydeligt billede af hverken formål eller form på børneinddragelse – der har været antræk til gode dialoger herom, som dog ikke, for mig at se, er blevet færdigbehandlet på en måde, så vi kunne være sikre på at have den samme forståelse. Og endnu vigtigere er der ikke løbende blevet fulgt op”

En anden koordinator beskriver, at børneperspektivet tages med i andre forløb – dog i en anden form, da koordinator og frivillige kan opfordre til, at forældrene udforsker børnenes perspektiver. Der er således mulighed for at inddrage børnenes stemmer i vores tilbud i fremtiden ift. udformning af målskemaer for familiens forløb, men det vil dog kræve, at medarbejdergruppen genbesøger formålet med børneinddragelse og arbejder med at skabe en fælles forståelse.

Temaforløbenes ramme

Meget gennemgående for alle koordinatore fra provstier, hvor der ikke er igangsat Temaforløb, er, at der ikke har været efterspørgsel på tematikkerne eller et forløb inden for Temaforløbets ramme. Dykker man ned i besvarelserne, tegner der dog sig også et billede af, at tematikkerne egentlig er relevante nok for nogle koordinatore, men at forældrenes problematikker ofte kræver en bredere ramme end det, temaforløbene muliggør. Dette handler både om begrænsningen på 12 uger, valget af én specifik problematik og aldersbegrænsningen på 0-6 år. En koordinator beskriver i den sammenhæng:

”

Jo flere kasser vi skal forsøge at få familierne til at passe ind i – jo mindre skræddersyet bliver forløbene. Alternativt kommer det til at handle om, hvordan man kan omgås rammerne for at få tilbud og familie til at passe sammen - f.eks. Starte en familie op i et temaforløb om Måltidsfællesskab - men i virkeligheden have fokus på familiens fællesskab og nærhed mere generelt”

Tanken om inddragelsen af et 12 ugers forløb var i udviklingsfasen, at forløbene dels skulle henvende sig til forældre med konkrete og mindre problematikker – (1) herudover kunne forløbet også ses som enten en måde at afslutte/forlænge et længere Forældrevents forløb med et kortere og mere konkret forløb eller (2) tiltrække en anden målgruppe af familier, som evt. startede med et kortere forløb, for så enten at afslutte dette eller igangsætte et længere forløb efterfølgende. En tanke som skulle tilvejebringes igennem markedsføring af temaforløbene lokalt og central, men som i praksis desværre ikke har vist sig at holde stik.

Nogle koordinatore peger som sagt på at Temaforløbenes ramme er for ufleksibel ift. til de forældre, der søger støtte og sparring hos Folkekirkeens Familiestøtte. Dette kommer til udtryk ved, at koordinatorene oplever, at familierne ofte har mere komplekse problemstillinger, end det der kan rummes i et temaforløb. Herudover stiller Temaforløbet også krav om, at der udvælges én meget specifik problematik, hvilket bliver på bekostning af muligheden for at opstille mere individuelle forløb for familierne. En koordinator beskriver i den forbindelse:

”

Jeg har været i tvivl om, hvad der var fordelene ved at vælge tema-forløb frem for et samtaleforløb [Læs: Forældrevent]. Fordelen blev italesat som at der var mulighed for at skabe et stærkere fokus og fremdrift hos familien qua den afgrænsede tidsramme, som lidt strammere koncept. Der vil jeg dog vove at erklære mig uenig, da jeg føler, at jeg med den elastik, der er i samtaleforløbet [Læs: Forældrevent], har bedre forudsætning for at gøre forløbet toprelevant for den enkelte familie. Jeg har flere gange – også før udviklingen af temaforløbene – brugt elementer, som er en del af netop temaforløbene, ligeledes en afgrænsede tidsramme”

Trækker man pointen omkring fordelene ved at kunne markedsføre tilbud, der henvender sig til en ”anden” målgruppe, er erfaringen i organisationen, at det for vores målgruppe og samarbejdspartnere ikke skelnes det store mellem det ene eller det andet tilbud. Vores koordinatore påpeger, at familierne kontakter os primært for at få hjælp – typiske med udgangspunkt i de udfordringer, som fylder lige nu for familien – og ikke fordi de har læst om et specifikt forløb. Denne tese skal dog holdes op imod, at markedsføringen i nogle provstier har været nedprioriteret og slet ikke igangsat, som det blev beskrevet i foregående afsnit.

Opsummering på succeskriterier for indsats

Desværre har der ikke lykket Folkekirkens Familiestøtte at implementere Temaforløbene og der er kun meget lille praksiserfaring at indsamle, som bevirker at de data, der er tilgængeligt ikke repræsentativt. Det kan dog udledes på baggrund af erfaringsopsamling, at processen vedr. implementeringen af Temaforløbene har været lang og uklar, hvilket blandt andet har givet usikkerhed omkring, hvad temaforløbene indeholdt og hvilken værdi, det kunne give forældrene. Dertil beskriver koordinatorene fra provstier, hvor der ikke er igangsat Temaforløb, at der ikke har været efterspørgsel på tematikkerne eller et forløb inden for Temaforløbets ramme og at forældrenes problematikker ofte kræver en bredere ramme end det, temaforløbene muliggør. Dette handler både om begrænsningen på 12 uger, valget af én specifik problematik og aldersbegrænsningen på 0-6 år, som har betydet at Temaforløbene ikke har været en succes i forhold til deltagende forældre. Dette har dog ikke betydet, at der ikke er blevet arbejdet med Temaforløbene, men at temaerne i stedet er koblet på under Forældrevens forløbet, hvor der er et længere tidsperspektiv. Uklarhed om hvad Temaforløbene kan bidrage til udover, hvad der i forvejen indgår under Forældrevens forløbene, har også bidraget til at markedsføringen omkring temaforløbene ikke er blevet igangsat i nogle af provstierne, da koordinatorene ikke følte sig klædt på til opgaven. En uklarhed, som også har bidraget til, at enkelte koordinatorene beskriver, at de direkte har nedprioriteret implementeringen af Temaforløbene lokalt.

Ydermere har det ikke været muligt for Folkekirkens Familiestøtte at indsamlet barnets stemme, som det var oprindeligt tiltænkt ved projektet start, grundet etiske perspektiver f.eks. i forhold til børnenes udviklingstrin. Det blev efterfølgende vedtaget at kun børn i alderen 5-6 år, skulle evaluere gennem en samtale med koordinator. Dette har betydet, at der i de tre gennemførte forløb kun er indsamlet barnets stemme i ét tilfælde og med begrænset succes. De øvrige to forløb har det ikke været muligt, da familien i det ene tilfælde sagde nej tak, og i det andet tilfælde var barnet under de 5 år. I det forløb, hvor der er indsamlet barnets stemme, beskriver koordinatoren, at samtalen var udfordret af flere ting – blandt andet at der ikke var etableret et forhold til barnet inden samtalen, og at barnet havde behov for at føle sig tryk. Herudover oplevede koordinatoren det også vanskeligt at finde et tidspunkt, hvor både forælder og børn var oplagt til en samtale. Det er med andre ord ikke muligt at lave en direkte effektmåling ved indsamling af barnets stemmen både på baggrund af den lave antal deltagere og det vil kræve en anden metodik til at gennemføre en evaluering med børn.

”

...begrænsningen på 12 uger, valget af én specifik problematik og aldersbegrænsningen på 0-6 år, som har betydet at temaforløbene ikke har været en succes i forhold til deltagende forældre. Dette har dog ikke betydet, at der ikke er blevet arbejdet med temaforløbene, men at temaerne i stedet er koblet på under Forældrevens-forløbet, hvor der er et længere tidsperspektiv.

Hånd i Hånd forløbene

Hånd i Hånd forløbene udspringer af Folkekirkens Familiestøttes hovedkoncept, Forældreven. Med hjælp fra Egmont Fonden udviklede ledelse, medarbejdere og bestyrelse i 2020-2021 konceptet omkring Hånd i hånd, som tilbyder forløb med både relationel og praktisk støtte. Hvor man i det klassiske Forældreven forløb dermed har fokus på udelukkende relationel sparring til forældrene, tilbyder man i Hånd i Hånd også praktisk hjælp. Det er vigtigt at have for øje, at Forældrevennerne yder praktisk støtte ved at hjælpe med at udføre praktiske opgaver sammen med familien og ikke for familien. I Folkekirkens Familiestøtte ydes der støtte i fællesskab og samarbejde med familierne. Deraf også navnet "Hånd i Hånd" som et billede på det fællesskab og ligeværd der ligger i forløbene. Målet er dermed ikke at nå fra A til B, som mere er kendetegnende det oprindelige Forældrevens forløb, men snarere at give pressede familier et tiltrængt pusterum, ny energi og en ekstra hånd. Herunder er der fokus på at støtte forældrene i deres forælderrolle, med udgangspunkt i forældrenes egne værdier og tanker om forælderrollen. Hånd i Hånd forløbene er rammesat i fire forskellige forløb, som er idégenereret af koordinatorgruppen i samarbejde med ledelsen. De fire forløb er præsenteret i forsimplet udgave på næste side.

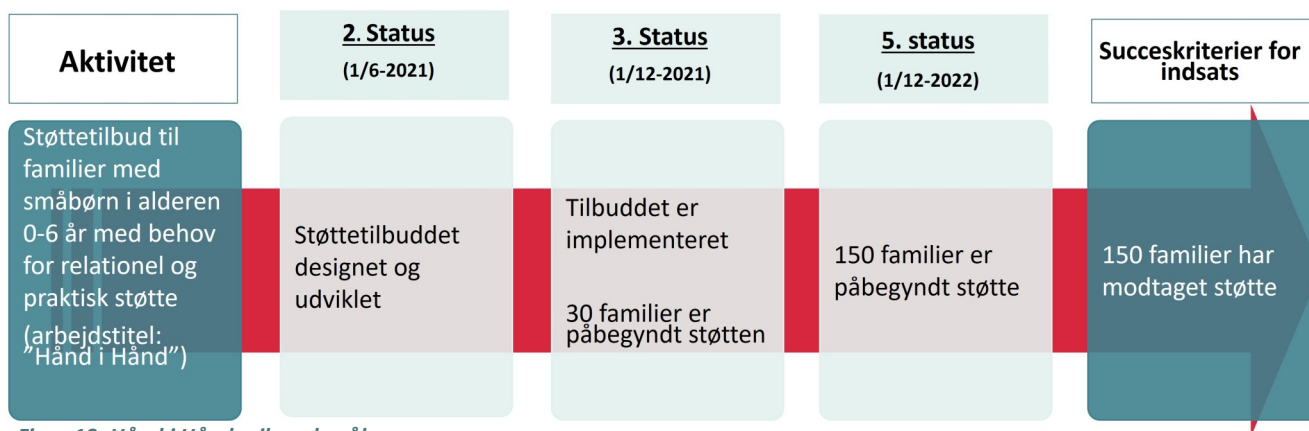
Billedet viser en Forældreven hos en familie, der havde et Hånd i Hånd forløb med en Tvillingeven

	Den rare middagsstund	Friluftsliv	Gode rammer	Tvillingeven
Formål	Styrke nærværet og den gode stemning omkring middagsbordet.	Tilbyder familierne inspiration og støtte til at føre drømmen om at få udelivet og nye aktiviteter ind i hverdagen. Forløbet 'Friluftsliv' udspringer derfor særligt fra erfaringer fra vores kursus 'Sunde skærmvaner'	Forløbet har til formål at inspirere og give overskud til familier, der har mistet struktur på dele eller hele hjemmets fysiske rammer.	Tilbuddet henvender sig til småbørnsfamilier med tvillinger eller flerlinger, som trænger til en hjælpende hånd for at få familielivet til at fungere
Typiske udfordringer:	<p>Uro og stress både før, under og/eller efter aftensmåltidet</p> <p>Manglende organisering omkring middagsstunden</p> <p>Manglende overskud – tingene er vokset over hovedet på forældrene</p>	<p>Familien mangler overskud eller mod til at springe ud i friluftaktiviteter</p> <p>Familien ønsker mere nærvær og sammenhold</p> <p>Ønske om alternativer til eksisterende aktiviteter i familien – eks. brugen af skærme</p>	<p>Manglende/ ikke eksisterende legemiljøer</p> <p>Manglende/ Ikke eksisterende spiseområde</p> <p>Manglende struktur/ rutiner vedr. daglig oprydning</p> <p>Manglende overskud – tingene er vokset over hovedet på forældrene</p>	<p>Manglende overskud i forbindelse med at være blevet forældre til flerlinger</p> <p>Manglende struktur/ rutiner eller overskud til at få løst praktiske opgaver i hjemmet</p>
Forældrene kan overveje:	<p>Hvad spiser vi i vores familie?</p> <p>Hvad er vores forventninger til Den Rare Middagsstund?</p> <p>Hvad/ eller hvordan er god bordskik hjemme hos os?</p>	<p>Aktiviteter forældrene allerede har kendskab til, som de gerne vil have i spil med deres børn.</p> <p>Aktiviteter forældrene kan huske fra barndommen, som de gerne vil videreføre til deres børn</p> <p>Aktiviteter i lokalområdet, som familien gerne vil udforske</p> <p>Hvornår kan og skal aktiviteterne foregå?</p>	<p>Er der særlige rammer i huset som er en udfordring?</p> <p>Hvad er gode rammer for os?</p> <p>Hvordan fastholder vi de gode rammer?</p> <p>Hvilken betydning har vores nuværende rammer for vores familieliv?</p> <p>Hvilke drømme har vi om rammerne for vores familieliv?</p>	<p>Hvad presser os i hverdagen?</p> <p>Hvad ville give os ekstra overskud, hvis vi fik hjælp til det?</p> <p>Er det at vi sammen støvsuger, tørrer støv af eller noget helt andet, der er behov for.</p>
Mål:	<p>Give familierne nye værktøjer og ideer til at skabe en rolig spisesituation</p> <p>At give familien et kærligt puf hen imod nye rutiner, så der skabes mere nærvær og god stemning omkring middagsstunden</p> <p>Praktisk og relationel støtte til at håndtere de opgaver der er omkring måltidet både før, under og efter</p>	<p>Give motivation og inspiration til at få friluftaktiviteter ind i familielivet</p> <p>Skabe nye aktiviteter og oplevelser der styrker nærværet og sammenholdet i familien</p> <p>Give familien redskaber og idéer til udendørs aktiviteter</p>	<p>At skabe rare og fordrende legemiljøer for børnene</p> <p>At skabe et rart og hyggeligt spiseområde, der fordrer en rolig spisesituation</p> <p>At give familien et kærligt puf hen imod nye rutiner, så der skabes overskud og overblik i familiens fysiske rammer.</p> <p>Motiveres af ikke at være alene om opgaven. Den frivillige bidrager med god stemning / nye metoder.</p>	<p>Tilbyde en ekstra hånd og et pusterum til forældre med flerlinger</p> <p>Give ny energi, inspiration og konkret hjælp til at løse praktiske opgaver i hjemmet</p>

Figur 18: oversigt over Hånd i Hånd forløbene

Alle forløb tager udgangspunkt i et fast aftaleskema, som beskriver rammerne for de enkelte forløb. Således opstilles der ikke individuelle mål for familien, men der arbejdes ud fra forløbenes ramme. Forløbene er som udgangspunkt rammesat til at vare 6 måneder og henvender sig til småbørnsfamilier med minimum et barn i alderen 0-6 år.

Nedenfor ses hovedpointerne fra milepælsplanen for Hånd i Hånd forløbene. Som det ses yderst til højre, er succeskriteriet for aktiviteten, at der er igangsat 150 familier i Hånd i Hånd forløb ved projektets afslutning.

Figur 19: Hånd i Hånd milepælssmål

Opgørelse af familier

I projektperioden er der igangsat 76 Hånd i Hånd forløb i de 13 provstier, hvor der er ansat en koordinator. Forløbene fordeler sig på forløbstyper som følger:

Antal Hånd i Hånd forløb		
Forløbsnavn	Antal	Procent
Gode hjemlige rammer	33	43 %
Den rare middagsstund	25	33 %
Friluftsliv	1	1%
Tvillingeven	17	22%
Forløb i alt	76	100 %

Figur 20: antal Hånd i Hånd forløb

Det mest populære forløb er således Gode hjemlige rammer, hvor der er igangsat 33 ud af de 76 forløb. Efterfulgt af Den rare middagsstund og Tvillingeven. I efterfølgende afsnit vil der komme en redegørelse af koordinatorernes og familiernes tilbagemeldinger på forløbene.

Provsti(er)	Hånd i Hånd forløb					Egmont succeskriterie
	2020	2021	2022	2023 (juni)	I alt	
Herning (Søndre + Nordre)	0	3	4	1	8	150
Hobro, Hadsund og Mariager	0	0	2	4	6	
Jammerbugt	0	0	4	0	4	
Mors	0	0	3	0	3	
Syddjurs	0	0	0	1	1	
Vesthimmerland	0	1	5	3	9	
Aalborg (Budolfi, Søndre, Nordre og Vestre)	0	8	12	4	24	
Århus (Vestre)	0	5	12	4	21	
I alt	0	17	42	17	76	

Figur 21: antal Hånd i Hånd forløb fordelt på provstier

Som det ses på forrige side, skulle organisationen ifølge milepælsplanen ved projektets afslutning have igangsat 150 Hånd i Hånd forløb.

Da Hånd i Hånd forløbene er rammesat inden for et tema og målet om at give forældrene dels et pusterum og dels nye værktøjer, er forløbet også sat til 6 måneders varighed. Det gennemsnitlige Hånd i Hånd forløb har varet 5,3 måneder. Forløbslængden varierer på de 76 afsluttede forløb således:

Provsti(er)	Hånd i Hånd (Januar 2020-Juni 2023)
Herning (Søndre + Nordre)	4,0
Hobro, Hadsund og Mariager	4,2
Jammerbugt	6,5
Mors	3,3
Syddjurs	Ingen afsluttet
Vesthimmerland	6,7
Aalborg (Budolfi, Søndre, Nordre og Vestre)	5,0
Århus (Vestre)	7,7
I alt	5,3

Figur 22: forløbslængde på Hånd i Hånd forløb fordelt på provstier

Covid-19 – En (mod)spiller i implementeringen

Vi kommer ikke udenom, at nedlukningen af samfundet i lange perioder under projektperioden har haft sin indvirkning på den måde, det har været muligt at støtte børnefamilierne i hjemmene på. Restriktionerne har i lange perioder gjort, at matchmøder mellem frivillige og familie er blevet udskudt, hvilket både har betydet, at forløb er blevet trukket ud, men også at nogle familier og frivillige er sprunget fra, inden forløbene rigtig var kommet i gang eller blevet afsluttet. Koordinatorerne har dog været rigtig gode til at prøve at imødekomme restriktionerne, og har tilbudt samtaler med familierne med mundbind eller udendørs for at nedbringe smitterisikoen. Derudover har nogle familier også mødtes til en gåtur med de frivillige, når det gav mening. Alt dette vidner om en organisation, der trods ydre omstændigheder, forsøger at omstille sig og gribe de muligheder, der trods alt er.

Familiernes tilbagemeldinger

Forældrene, der modtager et Hånd i Hånd forløb, gennemfører også en før- og eftermåling i forbindelse med igangsættelsen og afslutningen på deres forløb. Svarprocenten på et Hånd i Hånd forløb er på 70 % for før-målingerne og 41% for efter-målingerne.

Nedenfor præsenteres antal gennemførte før- og eftermålinger fordelt på tematik:

Forhåbninger for Hånd i Hånd forløbet (Før-måling)						
	Ny viden og inspiration til at håndtere tematikken	Et pusterum fra en travl hverdag	Bedre trivsel i familien	Højere nærvær i familien	Mere struktur i hjemmet	Flere fælles gode rutiner
I høj grad	29%	100%	14%	43%	14%	0%
I nogen grad	29%	0%	57%	29%	29%	43%
i mindre grad eller slet ikke	43%	0%	14%	14%	57%	43%
Ikke relevant	0%	0%	14%	14%	0%	14%

Figur 23: forhåbninger i Hånd i Hånd forløbet

Hånd i Hånd forløbene er særligt fokuseret på at give familierne ny viden og inspiration igennem praktisk og relationel støtte via en Forældreven, således der skabes et tiltrængt pusterum for familierne. Det er derfor ikke overraskende, at 100% af familierne svarer, at det særligt er dette, de ønsker at opnå med Hånd i Hånd forløbene. Herudover ønsker familierne i høj grad at opnå højere nærvær i familien (43%).

Nedenfor præsenteres forældrenes evaluering af udbyttet af Hånd i Hånd forløbet:

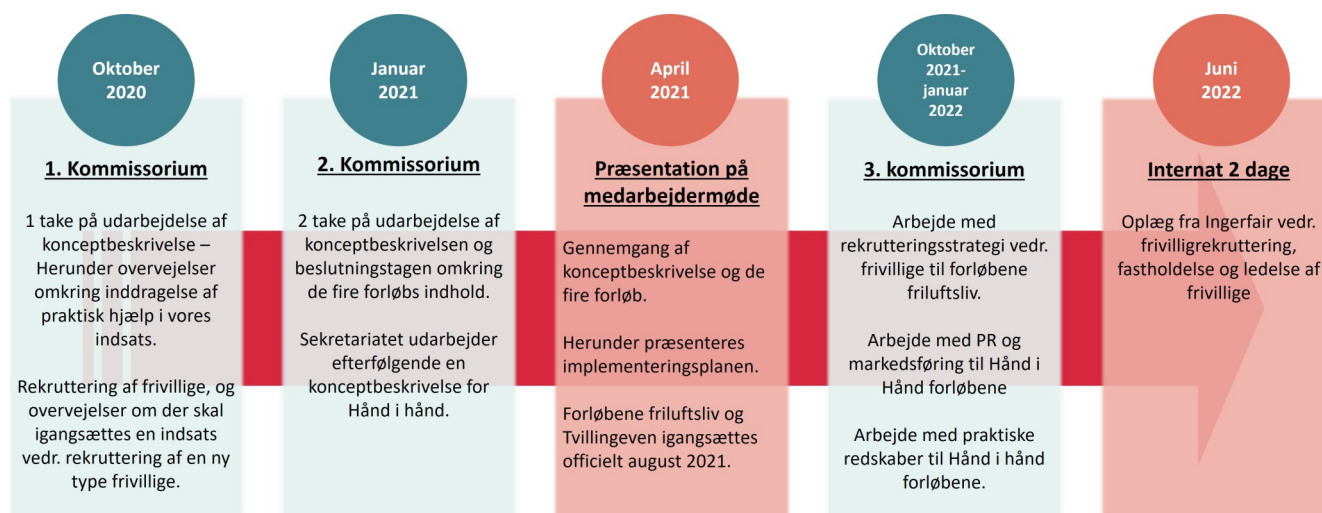
Udbytte af forløbet (Eftermåling)							
	Ny viden og inspiration til at håndtere tematikken	Forløbet har givet mig/os konkrete værktøjer	Forløbet har givet et pusterum	Forløbet har givet øget trivsel	Højre nærvær i familien	Vores børn er kommet i bedre trivsel	Forløbet har bidraget til et stærkere forældre-samarbejde
Meget uenig	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Uenig	0%	0%	0%	0%	0%	0%	4%
Hverken eller	13%	0%	13%	0%	25%	50%	12%
Enig	25%	50%	25%	25%	38%	0%	35%
Meget enig	63%	50%	63%	75%	38%	50%	38%
Ikke rele-	0%	0%	0%	0%	0%	0%	12%

Figur 24: udbytte af Hånd i Hånd forløbet

Det fremgår at familiernes tilbagemelding i eftermålingen af målet om at tilbyde familierne nye inspiration ift. at håndtere familielivet er lykket, da 63% af familierne angiver at de er meget enige i, at de har fået ny viden og inspiration og 25% er enige i udsagnet, hvilket sammenlagt er 88% af forældrene der er enig eller meget enig. Derudover angiver 100% af familierne, at de er enig eller meget enig i, at de har opnået øget trivsel og ligeledes fået konkrete værktøjer, som de kan anvende efter endt Hånd i Hånd forløb. Hovedparten af familierne, der har gennemført et Hånd i Hånd forløb, svarer desuden i eftermålingerne, at de har fået et tiltrængt pusterum.

Implementering af Hånd i Hånd forløbene

Udarbejdelse af konceptbeskrivelsen og udviklingen af Hånd i Hånd forløbene forløber sig planmæssigt, og Folkekirkens Familiestøtte kan indberette, at Hånd i Hånd er udformet som koncept, og at implementeringsplanen er igangsat (Se figur 25).

Figur 25: procesoversigt over arbejdet med kommissorier og implementering af Hånd i Hånd forløbet

Som det ses i overstående procesoversigt bliver startskuddet til Hånd i hånd forløbene gennemgangen af konceptet på medarbejdermødet i april 2021. På dette møde præsenteres implementeringsplanen også, hvor strategien bliver, at forløbene Gode hjemlige rammer og Den rare middagsstund igangsættes som de første, samt at forløbene Friluftsliv og Tvillingeven igangsættes august 2021, da dette muliggør at koordinatorene kan fokusere på få kørt procedurerne ind med de første forløbstyper. Herudover udarbejder kommunikationskonsulenten og kommunikationsmedarbejderen en PR-strategi, hvor der fokuseres på at udbrede kendskabet til de to første forløb via hjemmesiden og Facebook, for ikke at forvirre familierne med for mange nye forløb på en gang. Koordinatorerne igangsætter også en proces efter dette medarbejdermøde med at opkvalificere de frivillige ift. de nye forløb.

Her er det vigtigt at have for øje, at organisationen sideløbende arbejder med at konceptualisere temaforløbene, hvorfor det også fra ledelsens side er vigtigt, at der laves en implementeringsplan, hvor forløbenes implementering tages i etaper. Grunden til at Gode hjemlige rammer og Den rare middagsstund igangsættes som de første er, at de to forløb vurderes tættere temamæssigt på de forløb, der allerede udbydes igennem det klassiske Forældrevens forløb. Modsat vurderes det, at særligt friluftslivsforløbene dels kræver en rekruttering af nogle andre frivillige dels en anden markedsføring end de forløb, vi allerede har i vores tilbudsvifte. Implementeringen kommer derfor også til at indeholde, at arbejdsgrupperne igennem kommissorierne skal udarbejde dels et forslag til en rekrutteringsplan, som alle provstier kan tage udgangspunkt i dels en guide til rekruttering af frivillige med udgangspunkt i de nye forløb, en plan der udarbejdes i perioden oktober 2021 - januar 2022.

Praktisk og relationel hjælp

Som beskrevet indledningsvis er det nye ved Hånd i hånd forløbene, at der udbydes praktisk hjælp sammen med den relationelle støtte, som er kendetegnet ved Forældrevens forløb. I udviklingsfasen har en af opmærksomhedspunkterne fra organisationen været at sikre, at vi igennem den praktiske hjælp ikke kom til at udbyde gratis "rengøringshjælp" og "barnepiger", da vores tilbud altid bygger på, at vi gør noget sammen med forældrene og ikke for forældrene. Dermed er det også målet med forløbene at give forældrene et tiltrængt pusterum, som sikrer, at forældrene efterfølgende kan videreføre ændringerne i familielivet efter et endt forløb. Hånd i Hånd forløbene er således en håndsækning til, at familierne igennem et forløb opnår ny energi i familielivet – et pusterum.

Generelt beskriver koordinatorene i deres tilbagemeldinger, at de igennem deres introkurser til nye frivillige, på frivillige møder og individuelle samtaler med de frivillige har været opmærksomme på, at italesætte rammen for Hånd i hånd forløbene. Herudover har koordinatorene også været opmærksomme på at italesætte rammen for forløbene for familierne på matchmødet med den frivillige, så alle har været klar over forløbets formål. Eks. at det ikke er muligt, at den frivillige passer et lille barn, mens mor tager en tur i fitness, eller at den frivillige selvstændigt skulle gøre rent hjemme ved forældrene. En koordinator beskriver:

”

Det er et fokus, som vi altid har i samtalen med familien inden en potentiel Forældrevens kommer på banen. Vi har ikke oplevet udfordringer med dette i de igangsatte forløb – hvilket forhåbentlig skyldes, at vi har fået sat en tydelig ramme inden forløbets konkrete opstart med Forældrevens”

En enkelt koordinator beskriver, at hun har oplevet, at de frivillige nogle gange af et godt hjerte kan have svært ved at begrænse sig og nogle gange går ud over forløbenes rammer. Der skal således være et fokus – som i alle vores forløb - på de frivilliges overinvolvering.

På tværs af koordinatorgruppen beskrives det, at kombinationen mellem den relationelle og praktiske støtte har fungeret godt. Dette skyldes blandt andet, at kombinationen af det praktiske og relationelle i nogle tilfælde kan være med til at skabe nogle andre samtaler mellem forældre og frivillige. Dét at lave noget sammen har igangsat nogle uforpligtende samtaler om svære emner og været medvirkende til at skabe en anden relation mellem den frivillige og familien.

”

Det [Læs: den praktiske hjælp] har åbnet op for gode samtaler mellem forældrene og de frivillige (...), hvor dét at være sammen om et "fælles tredje" har været godt, fordi det har sat nogle uforpligtende samtaler i gang om lidt sværere emner. Derfor er flere Hånd i Hånd forløb også blevet til forældrevens-forløb med samtaler om dét at stå i en skilsmisssituation eller at være forælder og passe på sit parforhold i en presset hverdag med 4 mindre børn."

Koordinatorerne beskriver i deres erfaringsopsamling, at de generelt oplever, at de frivillige har været glade for Hånd i hånd forløbene.

En af overvejelserne i implementeringen af dette tilbud var, at kombinationen af det praktiske og relationelle muligvis ville kunne kalde på nogle andre frivillige. Koordinatorerne beskriver i den forbindelse:

”

Der er god opbakning til vores Hånd i Hånd forløb, mange af mine frivillige er glade for Hånd i Hånd, de oplever at de GØR noget sammen med familien og det rykker for familien at se tingene ske"

"Jeg synes, det har tiltrukket flere frivillige. Typisk vil de frivillige enten Hånd i Hånd eller Forældrevens forløb – nogle stykker begge dele. Men det fungerer fint på den måde."

Videreudvikling af Hånd i Hånd forløbene

Dét, der er fundet brugbart og særligt ved Hånd i Hånd forløbene, er kombinationen af praktisk og relationel hjælp, hvor de frivillige gør noget med forældrene. Koordinatorerne peger på, at det for nogle pressede familier kan være uoverskueligt at skulle indgå i et Forældrevens forløb, hvor der udelukkende er fokus på sparring og samtale med den frivillige. Det kan for nogle familier kræve et særligt overskud at skulle tage fat om problemerne på den måde, hvor Hånd i Hånd forløbene – som formålet også er – tilbyder forældrene et tiltrængt pusterum, som får forældrene "oven vande". En koordinator beskriver i den sammenhæng:

”

Jeg kunne ønske, at vi i højere grad kunne tilbyde praktisk hjælp - og at den gode samtale kunne blive en positiv sidegevinst"

Friluftsliv-forløbene

Lige netop med udgangspunkt i, at forløbene skulle tilbyde et tiltrængt pusterum, peger nogle koordinatore på, at forløbet Friluftsliv falder lidt uden for vores øvrige Hånd i Hånd tilbud. Dette ud fra den betragtning, at forløbet fokuserer på at give forældrene inspiration til at bruge udelivet mere eller på en anden måde. Dermed kan der argumenteres for, at forløbet "kræver" et andet overskud af forældrene, ift. at igangsætte nye aktiviteter i familien, end det handler om, at den frivillige skaber et pusterum i en travl hverdag.

”

Jeg synes ikke, at temaet Friluftsliv passer ind – hvis man oplever midlertidig sårbarhed i familielivet tror jeg ikke, det er sådan et forløb, man har brug for. Men det er selvfølgelig rigtig fint at indtænke frisk luft i aktiviteter, som kan give familien overskud”

Forløbet "Friluftsliv" tager sin udspring fra vores erfaringer fra kurserne "Sunde skærmvaner", hvor flere forældre har udtrykt interesse og ønske om at opnå inspiration og værktøjer til at få friluftslivet og aktiviteter i naturen til at være en del af den måde, familien er sammen på som et alternativ til skærmtid. Målet er at skabe et øget fællesskab og nærvær i familien igennem konkrete udeaktiviteter. I udviklingsfasen af "Friluftslivs-forløbene" bruges der noget tid på at rammesætte forløbene på en sådan måde, at forløbet forbliver lettilgængeligt for familierne. Det vil sige, at forløbet ikke skal kræve, at familierne har adgang til store udeomgivelser eller friluftsudstyr. Kigges der på værktøjskassen til Friluftsliv-forløbene, er der derfor også fokus på aktiviteter som: Gåture, hvor familien er tingfindere i byen, på stranden eller i skoven, naturbingo – som også kan tage udgangspunkt i, at familien finder skrald i villakvarteret, eller insekter i haven eller den lokale park. Aktiviteterne er derfor let omsættelige til den hverdag, som familien befinder sig i; om man bor i lejlighed, villa eller på landet.

I projektperioden er der kun igangsat ét Friluftsliv forløb. Koordinatoren, der har igangsat dette forløb, beskriver:

”

Den frivillige er en pensioneret efterskolelærer, som har stor erfaring og interesse for at være ude i naturen med børn (...). Hun er rigtig god til at skabe relationer med både børn og voksne. Derfor har moren, faren og de 4 børn i familien fået en rigtig god relation til den frivillige, så de laver mange aktiviteter sammen ude i det fri.

Det hjælper utrolig meget, at der er et ekstra par hænder i denne familie, fordi de fleste ture i det fri har været i weekenden, når faren har været på arbejde, og moren har været alene med de 4 børn under 7 år (...). Bedsteforældrene er ramt af sygdom, og andre bor langt væk, så de kan ikke byde ind med at passe børnebørnene.

Konceptbeskrivelsen er i udgangspunktet fulgt, men når vejret et par gange hen over vinteren har været gråt og koldt, har familien og den frivillige lavet aktiviteter idendøre, hvor de f.eks. har bagt sammen”

Det beskrevne forløb bidrager dermed med et tiltrængt pusterum for familien igennem aktiviteter med den frivillige. Som det ses i citatet, har familien også i tilfælde af koldt og vådt vejr lavet aktiviteter indenfor, hvilket er et vigtigt opmærksomhedspunkt, idet det her kunne tyde på, at det ikke nødvendigvis har været "udeaktiviteter", der har været vigtige for familien, men mere inspirationen til at lave noget andet sammen og styrke nærværet. Herudover har forløbet givet familien en hjælpende hånd, når moderen har været alene med de tre små børn. På den måde kommer det gennemførte forløb til at minde meget om vores andre Hånd i Hånd forløb, hvor der også er fokus på at give familien en hånd, når der ikke er hænder nok.

Omkring fire koordinatore beskriver i deres tilbagemeldinger, at de har haft svært ved at rekruttere frivillige til Friluftslivsforløbene, hvorfor der heller ikke i alle deltagende provstier er blevet reklameret aktivt for forløbstypen. Denne problemstilling har organisationen og koordinatorene arbejdet med løbende under projektperioden. Som præsenteret i figur 25 kommer dette til udtryk ved dels arbejdet omkring en rekrutteringsstrategi, som udmunder sig i et inspirationsværktøj til koordinatorene til at udforme en rekrutteringsplan og en guide med fokus på retningslinjer og tips til rekruttering af frivillige. Derudover beslutter ledelsen i foråret 2022 at rammesætte årets internat til at omhandle rekruttering af frivillige, hvorfor kursus- og konsulentvirksomheden IngerFair faciliterer en workshop vedr. rekruttering, fastholdelse og ledelse af frivillige. Herunder primært med fokus på rekruttering af frivillige – herunder at tænke i nye typer af frivillige og andre måder at formidle budskabet om, at Folkekirkens Familiestøtte søger frivillige samt hvad de frivillige "får ud af" at være frivillige hos os frem for andre. Til trods for dette, er det kun lykket at igangsætte ét forløb. Her er det dog vigtigt, at have for øje, at den frivillige, der har varetaget Friluftslivsforløbet, også er frivillig i andre forløb og ikke har andre kompetencer end de andre frivillige - andet end der har været mod til og interesse for at prøve at varetage et Friluftslivsforløb.

Tvillingeven

Udviklingen af Tvillingeven-forløbene tager udgangspunkt i, at arbejdsgruppen fra kommissoriearbejdet peger på, at mange kommuner de senere år har nedprioriteret eller helt fjernet støtten til tvillingefamilier og i nogle tilfælde også familier med flerlinger. Vi ser derfor et behov for at tilbyde støtte til familier, der oplever manglende overskud i forbindelse med at være blevet forældre til tvillinger eller flerlinger. Målet var derfor, at vores frivillige Forældrevenner kunne tilbyde familierne en ekstra hånd og bidrage med et pusterum til disse forældre. Opgaverne for en frivillig i familie med et Tvillingeven-forløb kunne være alt fra at holde det ene barn, mens en af forældrene tager hånd om det andet eller i fællesskab med forældrene give et nap med, når der skal styr på de praktiske opgaver i hjemmet.

Koordinatorgruppen beretter om stor tilfredshed blandt de familier, der har haft et Tvillingeven-forløb, og at formålet med at give familien et tiltrængt pusterum og en hånd med under hverdagens pres, har fungeret rigtig godt. Koordinatorgruppen ser dog gerne, at konceptet udvikles til at kunne udbydes til småbørnsfamilier generelt. En koordinator beskriver:

”

”Tvillingeven kunne omdøbes til at være for småbørnsforældre - bl.a. solomødre, eller andre forældre, der er alene, har lige så meget brug for de ekstra hænder, man får med en Tvillingeven – og vi har valgt at præsentere det som en kombi af Tvillingeven og Gode Rammer for at tilgodese disse forældre”

Forløbet har også ud fra koordinatorenes betragtning været nemt at markedsføre både til kommunale samarbejdspartnere og familier. Dette er således også en af grundene til, at dette forløb har haft en god tilstrømning.

”Gode hjemlige rammer” og ”Den rare middagsstund”

Som præsenteret tidligere i figur 20 er forløbene ”Gode hjemlige rammer” og ”Den rare middagsstund” de Hånd i Hånd forløb, der er igangsat flest af. En koordinator beskriver i citatet nedenfor hendes tanker om, hvorfor forløbene har fundet indpas ved familierne:

”

Det kan være fordi, de fleste forældre gerne vil have nogle gode rammer og en rar middagsstund derhjemme, og det er noget, som man let kan være sammen med en udefrakommende Forældreven om. Dét at lave mad sammen eller rydde op sammen, er noget, som mange godt kan lide, og det at have en ekstra hånd i den situation, er noget, som mange oplever som en god og rar ting”

”Gode hjemlige rammer” tilbyder familierne støtte til at få styr på de fysiske rammer, med hensyntagen til, at det kan være meget forskelligt, hvad vi mennesker oplever som rod, og hvor vores bagatelgrænse ligger. Målet er derfor at give en hjælpende hånd til at tage hånd om de fysiske rammer, således de også kan understøtte det familieliv, som familien ønsker sig. Koordinatorerne peger også på det konkrete i forløbene, som en af årsagerne til, at forløbene er dem, der igangsættes flest af. Forløbene kan derfor være mere ”ufarlige” end f.eks. et samtaleforløb, da den frivillige i stedet hjælper med noget håndgribeligt.

En koordinator beskriver i den sammenhæng:

”

”Gode hjemlige rammer” - det overrasker mig, at folk ”tør” bede om hjælp her, da det nok er mere tabubelagt. Men jeg har haft samtaler med to familier, hvor det kom naturligt i interviewet (de havde egentlig bedt om en Forældreven) hos begge. De nævner det simpelthen selv – også inden jeg når til spørgsmålet om, hvorvidt de føler sig tilpas i de hjemlige rammer”

Med ”Den rare Middagsstund” ønsker Folkekirkens Familiestøtte at understøtte forældres håb og drømme om at skabe en hyggelig ramme omkring middagsstunden. Vores erfaring er, at der kan være mange forventninger forbundet med middagsstunden, da det ofte er her, familien er samlet og har mulighed for at småsnakke om dagen, spise og hygge. En forventning der kan være svær at nå i mål med, når der både er forberedelse og en bagkant i forhold til at gøre børnene klar til putning efter måltidet. Derfor skal støtten omkring aftensmåltidet heller ikke ses isoleret, da der for familierne kan være forskellige udfordringer før, under og efter måltidet. De frivilliges rolle kan derfor svinge fra at understøtte familien i at etableret gode rutiner omkring indkøb og madlavning, at få lavet maden, at skabe den gode stemning og nærværet omkring middagsbordet og få ryddet af. Vægtningen af støtten afklares dermed igennem de indledende samtaler med koordinatoren, hvor det afklares, hvor forældrene gerne vil have en hjælpende hånd. Som beskrevet tidligere er ”Den rare middagsstund” et meget populært forløb, og en koordinator beskriver i den forbindelse:

”

Det at lave mad sammen eller rydde op sammen, er noget, som mange godt kan lide, og det at have en ekstra hånd i den situation, er noget, som mange oplever som en god og rar ting”

Opsummering på succeskriterier for indsats

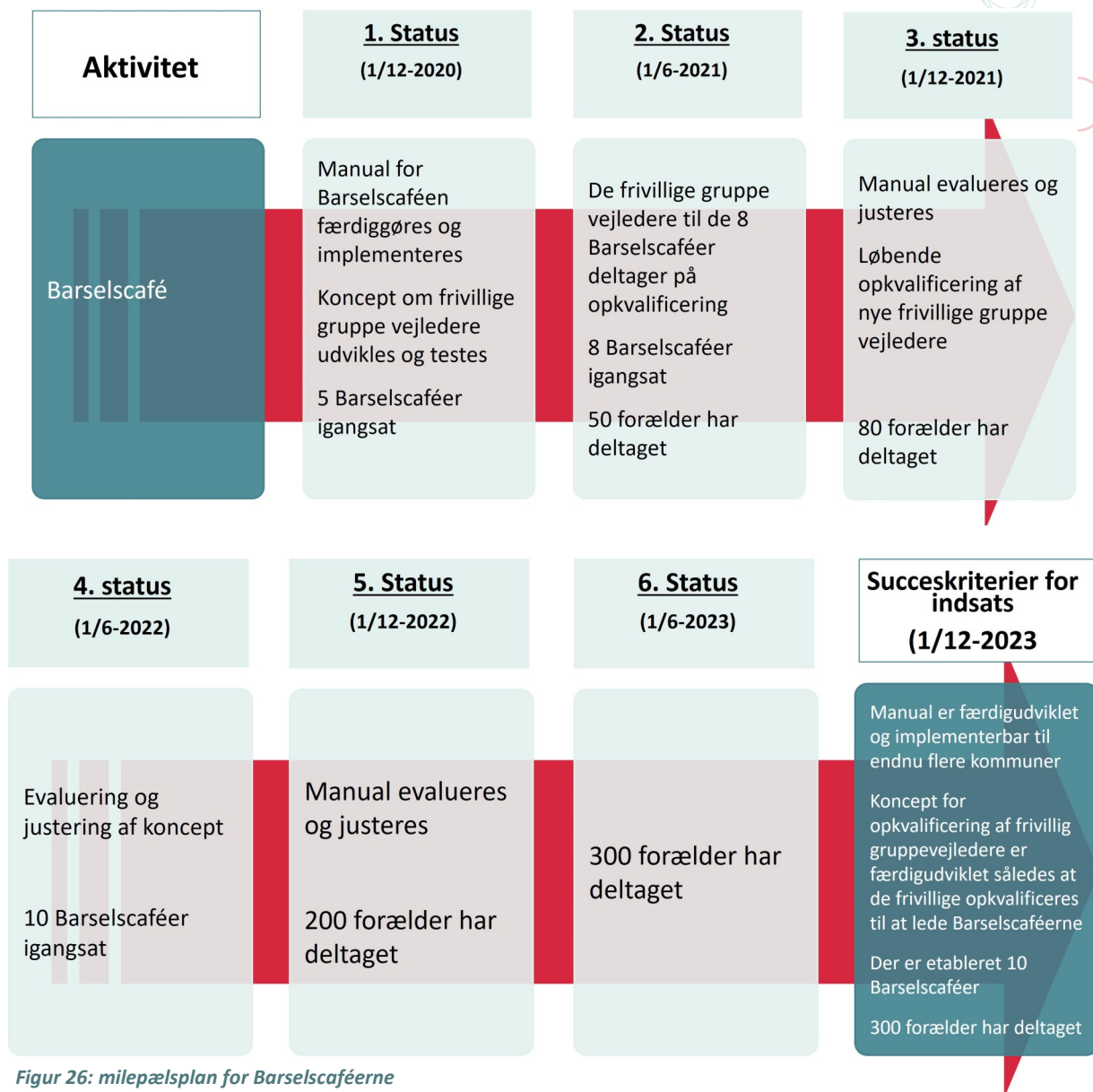
Samlet set er oplevelsen fra de familier, der har været med i et Hånd i Hånd forløb suppleret med de frivilliges tilbagemeldinger, at de generelt har været tilfredse med forløbet og at forløbet har været med til at give et tiltrængt pusterum i familien. Dermed bliver et af hovedformålene med forløbene indfriet mht. at give forældrene et tiltrængt pusterum, som sikrer, at forældrene efterfølgende kan videreføre ændringerne i familielivet efter et endt forløb. Dette bliver yderligere understøttet af, at 88% af forældrene angiver, at de er enig eller meget enig i, at de har fået ny viden og inspiration og herunder føler, at de har fået støtte til at omsætte relevant viden til konkrete handlinger i hjemmet. Dette er over succeskriteriet fra Egmont Fonden på 75% og den høje score fra forældrene kombineret med deres udsagn indikerer samtidigt, at forældrene generelt er blevet mere sikre i deres forælderrolle.

Hånd i Hånd forløbet har desværre været påvirket af Covid-19 samfundsnedlukningerne tilsvarende tilbuddet Forældreven, hvilket desværre har haft en signifikant indvirkning på, at Folkekirkens Familiestøtte ikke har nået ambitionen om 150 afsluttede forløb, men i stedet kun kan registrere 76 afsluttede forløb ved projektets afslutning. Derudover kan det fremhæves for de fire tematikker; "Den rare middagsstund", "Friluftsliv", "Gode hjemlige rammer" og "Tvillingeven", at 3 ud af de 4 tematikker har været let for familierne at se sig selv som en del af, og hvor den frivillige har kunne byde ind i forhold til at skabe et pusterum i en ellers travl hverdag. Derimod har tilbuddet "Friluftsliv" ikke været en tilsvarende succes, da tilbuddet i stedet er blevet oplevet af forældrene som et tilbud, der har krævet mere overskud at igangsætte, da det har vedrørt nye aktiviteter i familien, og som dermed kræver en anden tilgang eller anden type frivillig, hvis dette tilbud fremadrettet skal lykkes.

Barselscaféerne

Udviklingsarbejdet omkring Barselscaféerne blev igangsat i Herning Provstierne medio 2019 og blev sidenhen en del af Egmont projektet (2020-2023). Dette da Folkekirkens Familiestøttes bestyrelse ønsker at udbrede konceptet til flere deltagende provstier, hvilket bliver muliggjort ved hjælp af støtten fra Egmont Fonden. I løbet af efteråret 2019 indgås der aftaler om at opstarte de første Barselscaféer, som pilotprojekter, og der igangsættes et arbejde med en konceptualisering af Barselscaféernes indhold og ramme. Dette udviklingsarbejde udmunder sig i ultimo 2020 til den første udgave af "Håndbog for koordinatore" og "Håndbog for gruppeleder/værter". Gruppelederne er betegnelsen for de frivillige, der faciliterer Barselscaféerne og værterne er de frivillige, som hjælper med primært det praktiske omkring Barselscaféen – det kan være lave kaffe og holde en baby, når der er behov for det.

Formålet med Barselscaféerne er at skabe rammen for, at forældre på barsel kan mødes og reflektere over deres forælderrolle med alt, hvad den indebærer af håb og drømme, op og nedture, ansvar og forventninger. Centralt for disse samtaler forældrene i mellem står de 9 tematikker, som Barselscaféerne er bygget omkring. Dette betyder, at en Barselscafé typisk vil bestå af en temarække på 9 gange, hvor gruppelederne faciliterer samtalerne om disse tematikker. Her er det dog vigtigt at have for øje, at Barselscaféerne ikke bygger på oplæg eller vidensdeling fra gruppelederne; i stedet er gruppelederne facilitatorer af den gode og trygge samtale på Barselscaféerne. Folkekirkens Familiestøttes værdisæt bygger på, at vi som organisation ikke er normativ, hvilket vil sige, at vi ikke igennem vores tilbud kommer med en facitliste til det gode liv eller fortæller forældre, hvad de skal gøre. Tematikkerne rammesætter dermed samtalen, hvilken de deltagende hermed frit kan ytre sine tanker, bekymringer og drømme indenfor. Dette ligger dermed godt i tråd med Barselscaféernes andet formål om, at støtte forældrene på barsel i at danne netværk med andre forældre fra lokalområdet. Derfor tilstræber Folkekirkens Familiestøtte også at udbyde Barselscaféerne i de små lokalsamfund, hvor der ofte ikke er de store tilbud til forældre på barsel, og hvor afstande nogle gange kan være en udfordring ift. at komme afsted til aktiviteter. En unik mulighed og position Folkekirkens Familiestøtte har, da de er forankret i sognene.

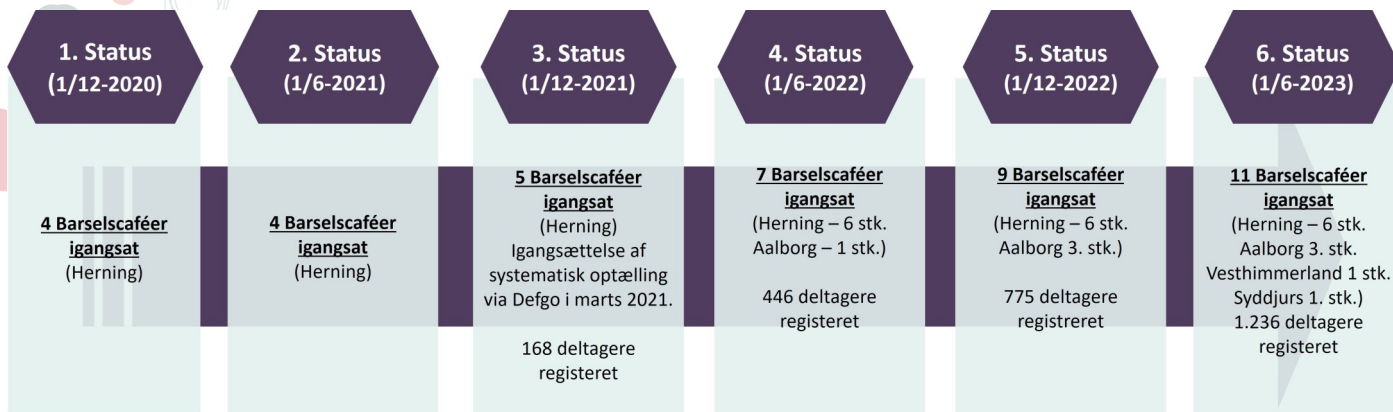

Figur 26: milepælsplan for Barselscaféerne

Som det ses ovenfor, er målsætningen med Barselscaféerne at der ved 1. status er udarbejdet en manual for konceptet og de frivillige kan opkvalificeres til at varetage Barselscaféerne i starten af 2021. Herefter skal der løbende foretages en evaluering og justering af konceptet i takt med at der også igangsættes flere Barselscaféer i organisationen (Status 3,4,5 og endeligt færdigt til projektets udløb i ultimo 2023, se milepælsplan ovenfor).

Igangsætning af Barselscaféer

De første Barselscaféer, der bliver igangsat, er som tidligere nævnt i Herning, da der allerede her igangsættes et pilotprojekt med Sundhedsplejen i Herning i efteråret 2019. Til første status 1. december 2020 kan Folkekirkens Familiestøtte indberette, at der er åbnet 4 Barselscaféer ud af de 5, som var en del af milepælsplanen (se figur 26). Den femte er der dog allerede indgået aftale omkring, men da Covid19 epidemien bliver en del af virkeligheden i start 2020, får dette også indvirkning på dels muligheden for at opstarte Barselscaféer, og holde de allerede etablerede Barselscaféer åbne. Arbejdet med at åbne Barselscaféerne i perioden 2020-2021 bliver derfor stærkt udfordret på grund af store nedlukninger af samfundet og forsamlingsforbud. Dette gør at udbredelsen af Barselscaféerne bliver sat (ufrivilligt) på standby, og det lykkes derfor først ved sidste status, at indberette at milepælsmålet om at åbne 10 Barselscaféer i projektperioden, er nået med Barselscaféer i Herning (6 Barselscaféer), Aalborg (3 Barselscaféer), Vesthimmerland (1 Barselscafé) og Syddjurs (1 Barselscafé) – 11 i alt. Og vi har endnu en på vej i Jammerbugt.

Figur 27: antal Barselscaféer igangsat og antal deltagere sammenholdt med milepælsstatusser

I foråret 2021 påbegyndtes arbejdet omkring at systematisere erfaringsopsamling på Barselscaféerne, og der igangsættes dels en brugerevaluering til deltagerne og dels en systematisk optælling af deltagere på hver Barselscafé. Derfor der heller ikke opgjort deltagerantal til 1. og 2. status i figur 27 ovenfor. Den systematiske optælling foretages af de lokale gruppeledere, som efter hver afholdt Barselscafé indberetter deltagerantallet elektronisk. Denne procedurer igangsættes i marts 2021, og det er således her optællingen af deltagere løber fra.

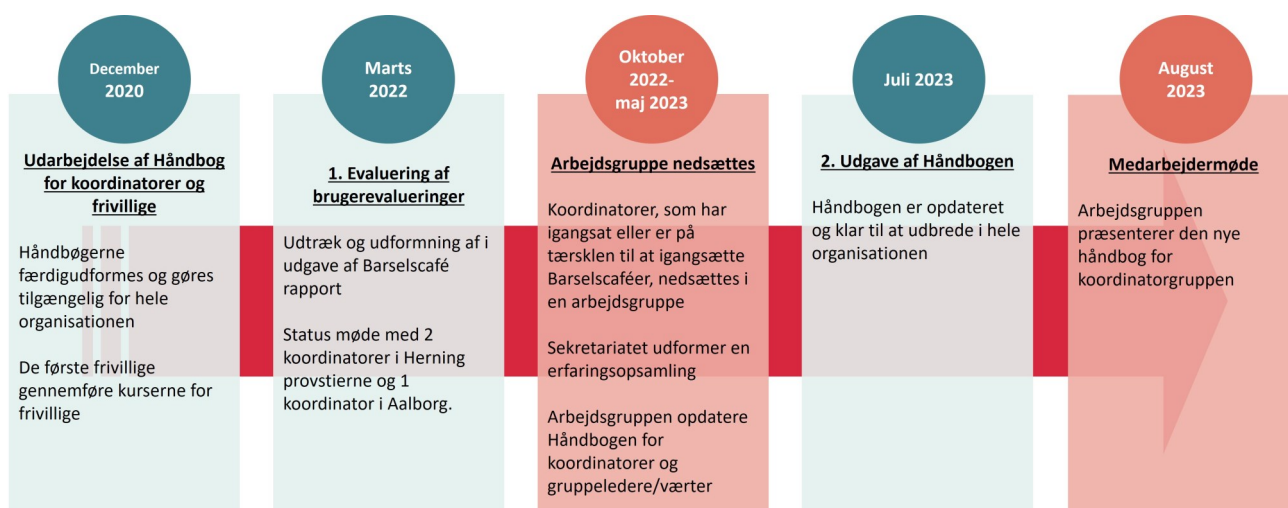
Barselscaféerne er tiltænkt, som at skulle køre i det lokale sogn uden en start- eller slutdato. Det vil sige at de 9 tematikker egentlig skal kunne stå alene, og at de deltagende kan tjekke ind og ud Barselscaféen, som det giver mening for dem. Der er derfor ikke tale om et forløb. Dette betyder også, at når deltagerne optælles bliver det antal deltager på dagen, uden hensyntagen til at der sagtens kan være en deltager, som har deltaget i 5 Barselscaféer før dette. Således er tallet 1.236 ikke et udtryk for, at der har deltaget 1.236 forskellige personer, men at der har været 1.236 deltagere samlet på Barselscaféer i de 8 provstier, hvor der er igangsat én eller flere Barselscaféer. Succeskriteriet for Egmont projektet er, at der i løbet af projektperioden skal have deltaget 300 ved 5. status – et milepæls mål. Folkekirkens Familiestøtte således når allerede ved 4. status – til trods for store nedlukninger i lange perioder. Af nedenstående figur illustreres antal deltagere fordelt på provstierne, samt hvor stor en andel der er gengangere.

	Antal deltagere	Antal gengangere
Herning	944	628
Aulum	274	222
Herning kirke (Midtbyen)	22	10
Huset no7	4	0
Kibæk	159	124
Sunds	189	76
Tjørring	58	26
Vildbjerg	238	170
Aalborg	226	149
Nibe - Vokslev	83	46
Romdrup	25	13
Storvorde	118	90
Vesthimmerland	37	14
Aars	37	14
Syddjurs	29	20
Hornslet	29	20
I alt	1236	811

Figur 28: antal deltagere og gengangere fordelt på provstierne

Udformning af manual og koncept

Som præsenteret i milepælsplanen på side 33 (figur 26) bruges en del af Egmont midlerne til at udvikle konceptet omkring Barselscaféerne – en proces som færdiggøres inden projektets afslutning i ultimo 2023. Udviklingen af konceptet tager sit udgangspunkt i et samarbejde med Sundhedsplejen i Herning, som i 2019 nedlægger deres tilbud til barslende, og ønsker at finde en samarbejdspartner som kan overtage og facilitere et lignende koncept. Det ligger hurtigt klart at Folkekirkens Familiestøtte sagtens kan se Barselscaféerne, som værende i tråd med kirkens formål og værdigrundlag, om at støtte forældre med at skabe trivsel i hjemmet. Folkekirkens Familiestøtte igangsætter dermed udviklingsarbejdet omkring rammerne for Barselscaféerne i efteråret 2019. Dette udmunder sig i ultimo 2020 i den første udgave af "Håndbogen for Koordinatorere" og "Håndbog for Gruppeledere og værter". Håndbøger som bliver tilgængelig for den øvrige medarbejdergruppe, og som danner grundlag for opstarten af Barselscaféerne i perioden 2020 - juni 2023 (Se figur 29).

Figur 29: proces vedr. udarbejdelse af koncept og manual

Da opstartsprocessen af Barselscaféerne besværliggøres af de store nedlukninger af samfundet, udskydes første evaluering af Barselscaféerne også fra 3. status til først at gennemføres til 4. status. Som det ses i figur 29, udtrækkes de første resultater fra de 4 første Barselscaféer i Herning samt en enkelt Barselscafé i Aalborg i marts 2022. Her kigges der særligt på dels deltager antallet, men også de brugerevalueringer som deltagerne har gennemført i det første år med brugerevalueringer. Dette leder op til en indledende drøftelse med de koordinatorer, der har erfaringer med igangsættelsen og driften omkring Barselscaféerne. I efteråret 2022 igangsættes en større erfaringsopsamling ved de 4 koordinatorer, som på dette tidspunkt har igangsat én eller flere Barselscaféer i deres provsti. Dette udmunder sig i en erfaringsopsamlingsrapport, hvor der både tage udgangspunkt i koordinatorens erfaringer, brugerevalueringerne og deltagerantallet. Med udgangspunkt i dette nedsættes en arbejdsgruppe i januar 2023 med koordinatorerne fra Herning og Aalborg – som har igangsat Barselscaféer, samt koordinatorerne fra Vesthimmerland og Syddjurs, som i løbet af marts/april 2023 igangsætter en Barselscafé hver (Figur 27).

Dette arbejde betyder, at manualen og konceptet omkring Barselscaféerne opdateres med udgangspunkt i erfaringerne fra provstierne. Som det ses i figur 27, bliver der igennem dette til en opdatering af Håndbogen for koordinatorer og Håndbog for gruppeledere, som efter planen præsenteres på medarbejdermødet i august. I afsnittene efterfølgende vil vi præsentere nogle af de vigtigste nedslag i dette arbejde.

Tilretning af tematikker

Arbejdsgruppen drøfter ifm. opdateringen af materialet de oprindelige tematikker for Barselscaféerne, og hvordan de hver især har fungeret i praksis. Dette også med udgangspunkt i de brugerevalueringer, som er gennemgået i perioden marts 2021 til ultimo 2022. Som beskrevet ovenfor "overtager" Folkekirkens Familiestøtte konceptet fra Sundhedsplejen i Herning og vi udvikler med udgangspunkt i deres erfaringer og vores erfaringer fra familiearbejdet et koncept med udgangspunkt i 9 tematikker (Se figur 30). En af drøftelserne i arbejdsgruppen i 2022 - 2023 har været, at tematikkerne i Barselscaféerne ikke skal være for sundhedsfaglige, da vi i Folkekirkens Familiestøtte ikke kommer som sundhedsplejersker og fagpersoner, men som facilitator af en hyggelig café for barslende. Tilretningen har derfor også fokuseret på, at bløde forventningerne til særligt gruppelederne op – som i udgangspunktet er frivillige kræfter, og i stedet fokusere på medmenneskelige og sociale kompetencer frem for fagfaglige. Herunder at fokuserer i højere grad på værdien i samtalerne på Barselscaféerne end tyngden i tematikkerne og forventningerne til den "viden" deltagerne skulle have med derfra. Således er det også tanken, at Barselscaféernes formål om at være netværksskabende for barslende i lokalområdet, herved kommer tydeligere frem, da gruppelederen i højere grad med tilretningen bliver facilitatorer af den gode samtale, end eksperter der giver (sundhedsfaglige) råd. Denne tilretning har særligt haft betydning for tematikken Det sansende barn, som i tilretningen hedder Leg med dit barn (Se figur 31). Den nye overskrift indbyder efter vores opfattelse til en let tilgængelighed og noget som alle – både gruppeledere og deltagere – nemt kan lade sig inspirere af. Der er i tematikken fokus på at støtte relationen mellem barn og forældre igennem de forskellige sanser. Herudover vil samtaleforummet også indbyde til, at forældrene kan inspirere hinanden ift. hvordan man stimulerer sit barn, og de tanker, forældrene kan have om over- og understimulering af deres barn. Således er der ikke så stor fokus på at give forældrene viden om de 7 sanser, men mere facilitere forældrenes samtale om den måde de er sammen med deres babyer på.

Tematikker 2019- april 2023
Familie i den digitale familie
Det sansende barn
Netværk
At blive forældre
Familiens værdier
Forældres egenomsorg
Parforhold
Opdragelse
Kærlighedens 5 sprog

Figur 30: oprindelig temarække
2019 - april 2023

Tematikker April 2023 →
Familie i den digitale familie
Leg med dit barn
At blive forældre
Hverdagens små pusterum
Familiens værdier
Familiekabalen
Voksentid
Opdragelse
Kærlighedens 5 sprog

Figur 31: temarække
april 2023 og frem

Vi har ikke i vores registreringer på Barselscaféerne noteret deltagernes køn, men har dog via mundtlige tilbagemeldinger fra gruppelederne fået indtryk af, at størstedelen af de deltagende har været kvinder. I august 2022 er der dog indført en nye barselslov, som sikrer både mor og far/medmor 11. ugers øremærket barsel. Dette kan komme til at betyde, at vores Barselscaféer i højere grad vil tiltrække mænd, end tendensen har været i Barselscaféernes første leveår. En overvejelse i arbejdsgruppen har derfor også været, at kigge på ordvalg og temarammer, som kan henvende sig til begge køn. Ligesom alt andet er det dog vigtigt, at gruppelederne/værterne i Barselscaféen har øje for at tilpasse programmet til de deltagere der er på dagen – f.eks. ved soloforældre og homoseksuelle par. Derfor skal introduktionen til alle tematikkerne også være så inkluderende som muligt og favne alle slags familieformer. Denne pointe har også været central i arbejdsgruppens arbejde med at tilrette tematikkerne. Denne tilretning har blandt andet haft indvirkningen på tilretningen af de oprindelige tematikkerne "Parforhold", som nu hedder "Voksentid", og opdateringen af indholdet i tematikken "Kærlighedens 5 sprog", hvor der også er fokus på dels de barslens netværks kærlighedssprog samt børns kærlighedssprog, så det ikke udelukkende er kærlighed mellem to forældre, der fokuseres på.

Tematikken *Hverdags små pusterum* er en sammenkobling af de to temaer "Netværk" og "Forældrenes" egenomsorg (Figur 31) fra den første version af Barselscafé-håndbogen. Erfaringen fra Barselscaféernes første leveår var, at de to temaer berørte mange af de samme emner. Herudover har det også været vigtigt for arbejdsgruppen at arbejde sig væk fra termen egenomsorg, da det for nogle kan virke, som et meget forkromet begreb, som stillere højere krav til, hvor meget tid der er til én selv, når der kommet et nyt barn ind i familien. Små pusterum nedskalerer den forventning til tiden. De små pusterum indfanger for arbejdsgruppen bedre det spænd, der er imellem 10 minutters bad til den ene forældre og helt op til 10 timers fitness om dagen til den anden forældre – sat lidt på spidsen. Pusterummene kan se vidt forskellige ud i familierne, fordi familierne også vil stå i vidt forskellige familieforhold; nogle har et barn der sover meget, nogle sover næsten ikke, nogle har et begrænset netværk, nogle har en kæmpe familie der hjælper – rammer som også har betydning for hvordan pusterummene kommer til at se ud i familierne og hvor lange de kan være- noget temaet skal kunne rumme.

Introkurser – opkvalificering af de frivillige

Der er tilknyttet to forskellige frivilligfunktioner til Barselscaféen – en gruppeleder og en værtsrolle. Der deltager som udgangspunkt 1-2 gruppeledere og 1-2 værter hver gang. Introkurset for Barselscaféen har igennem de første år (2019-2022) ændret sin form. Til en start gennemgik alle frivillige i Herning både det traditionelle introduktionskursus for frivillige i Folkekirkens Familiestøtte på ca. 4 timer plus individuelle samtaler med den lokale koordinator. Herefter modtog de frivillige, der ønskede at være en del af Barselscaféerne, et særskilt kursus i Barselscaféerne – to gange af 4 timer, for gruppelederen – kun en gang 4 timer for værterne, som ikke var med i sidste del. I løbet af start 2021 laver koordinatoren i Herning og kirkekulturmedarbejderen, der er tilknyttet opstarten, en evaluering af kurserne, og kommer frem til, at de 12 timers sammenlagt kursus er for omfattende for de frivillige. Herudover er der løbende kommet gruppeledere til i Herning, som er kirkekulturmedarbejdere, som skulle have løn for 12 timers kursus. Der har således været et behov for at imødekomme provstierne/sognene ift. at lave et kursus, som ikke var så omfattende ift. lønudgiften.

Første tilretning handlede i 2021 handlede primært om, at der blev plukket en del teori ud af kurset for i stedet at gøre kurset mere praksisnær og relateret til dét, at facilitere den gode samtale på Barselscaféerne, med udgangspunkt i én af tematikkerne. Desuden var resultatet af denne evaluering, at gruppelederkurset i sin oprindelige form var meget fagfagligt, som på sin vis krævede at de frivillige også havde en vis fagfaglig viden at trække på. En anden tilretning er, at man går væk fra at gruppelederne skal have en særskilt dag, og man slår gruppeledernes og værternes kursus sammen til ét. Tanken med dette er at alle de frivillige skal have samme udgangspunkt. Derudover har tanken også været, at ved at give begge gruppe frivillige samme udgangspunkt, kunne det være, at nogle af værterne med tiden ville få lyst til at blive gruppeledere. Således blev Barselscafé-introkurset et selvstændigt kursus, hvor koordinatorene havde delelementer fra vores introkursus til frivillige Forældrevenner – f.eks. værdisæt og formål – men en primær fokus på rammen omkring Barselscaféen.

Antal frivillige i Barselscaféerne (Januar 2020 til juni 2023)			
Provsti	Antal Barselscaféer i hele perioden	Frivillige i alt:	Aktive juni 2023
Herning	6	24	15
Aalborg	3	8	7
Vesthimmerland	1	1	0
Syddjurs	1	1	1
I alt	11	34	24

Figur 32: antal frivillige i Barselscaféerne

I Aalborg, Syddjurs og Vesthimmerland provstierne har koordinatorene fungeret som gruppeledere på de første Barselscaféer i provstierne, for på den måde selv at få materialet ind under huden, og dermed sidemandsoplært de kommende gruppeledere, som også har været tilknyttet. Tanken har dermed været, at gruppelederne herefter kunne overtage driften efterfølgende. Sidemandsopslæringen er blevet suppleret af små møder med gruppelederne inden afholdelse af Barselscaféen. Erfaringen fra de første år har også været, at det ikke har været muligt at samle opstarten af flere Barselscaféer samtidigt, hvorfor de store introkurser ikke rigtig har givet praktisk mening. I stedet vil vi i fremtiden indbyde de frivillige – både gruppeledere og værter – til en individuel opstartssamtale opfulgt af et minikursus om Folkekirkens Familiestøttes værdier og formål samt indholdet af Barselscaféerne. Herunder vil vi forsæt udforme en samarbejdsaftale med de frivillige vedr. arbejdet og formålet med Barselscaféerne.

I Herning har koordinatorene også i nogle perioder varetaget driften af Barselscaféerne, hvis der har været sygdom, ferier eller frivillige, der er stoppet. Det er således vigtigt, at koordinatoren er løbende og i tæt kontakt med driften af Barselscaféerne, og er inde i materialet.

Opsummering på succeskriterier for indsats

Samlet set kan det opsummeres at Folkekirkens Familiestøtte har formålet at etablere 11 Barselscaféer (snart 12), hvortil 1.236 har deltaget. Dermed indfrier Folkekirkens succeskriteriet for Egmont projektet til fulde og overgår forventningerne, da det var fastsat som kriterium at der skulle have været 300 deltagere ved 5. status. Derudover har Folkekirkens Familiestøtte færdigudviklet en manual for konceptet, som har gjort det implementerbart til endnu flere kommuner. Samtidig er konceptet for opkvalificering af frivillige gruppevejledere færdigudviklet således at de frivillige opkvalificeres til at lede Barselscaféerne, med stor succes. Det kan desuden tilføjes, at efter projektets afslutning, er Barselscaféerne desuden implementeret i provstierne Syddjurs og Jammerbugt.

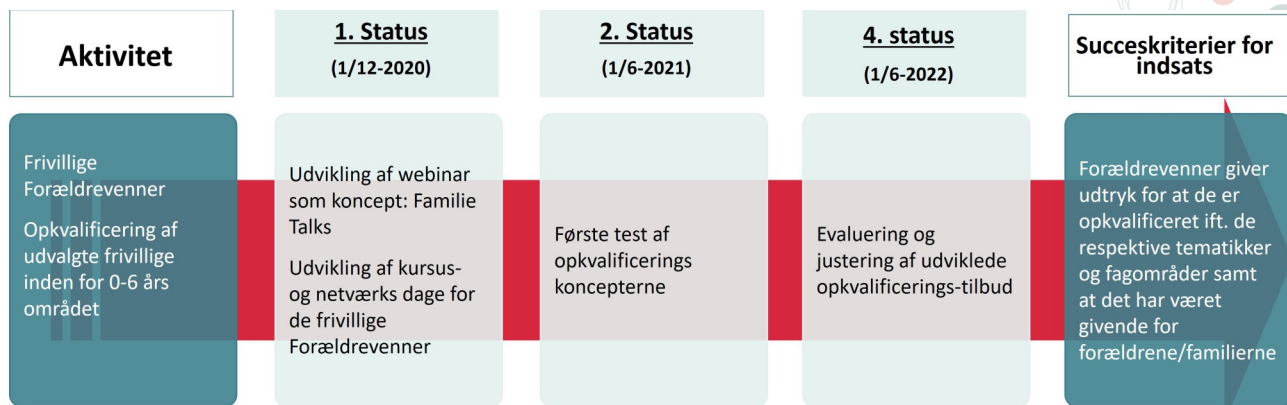
Opkvalificering af frivillige

Folkekirkens Familiestøtte beror på frivillige kræfter i lokalsamfundet, der har lyst til at yde sparring og støtte til børnefamilier. En stor og vigtig opgave for vores koordinatore er derfor at rekruttere frivillige, som igennem deres personlige kompetencer, kan yde forældrene praktisk og/eller relationel støtte. I den forbindelse har vi et grundigt godkendelsesforløb, hvor de frivilliges kompetencer men også motivation for at blive frivillig bliver afdækket, hvilket også beskrives i det efterfølgende.

Webinarer

Som beskrevet i vores projektansøgning er målsætningen med Egmont-projektet, at henvende sig mere målrettet til småbørnsforældre ved at udvikle specifikke støttetilbud til denne målgruppe. En del af denne målsætning handler også om at opkvalificere de frivillige til at varetage de specifikke problematikker, som rører sig ved småbørnsforældre. Som en del af milepælsplanen opstilles der derfor også nogle aktiviteter for opkvalificeringen af Forældrevennerne, hvilket er dét dette afsnit vil vedrøre (Se figur 33 på næste side). Et af de nye tiltag, der udspringer af målsætningen om opkvalificering og introduktionen af de nye forløbstyper målrettet småbørnsforældre, er udviklingen af fire webinarer. Disse har til formål at introducere de frivillige til nogle af de udfordringer, de typisk kan møde i småbørnsfamilierne og giver dem samtidig værktøjer, de kan bruge i praksis. Herudover deltagere de frivillige løbende på frivilligmøder, hvor forskellige cases og temaer vedr. arbejdet med børnefamilierne vendes, ligesom vores koordinatore også løbende er i kontakt med de frivillige, som er i gang med et forløb i en familie.

I afsnittet vedr. Temaforløbene beskrives udarbejdelsen af webinarerne, hvorfor der henvises til dette afsnit.

Figur 33: milepæls mål vedr. opkvalificering af de frivillige Forældrevenner

Fælles frivilligdag

Foruden de førnævnte webinarer opnås den ønskede opkvalificering også gennem afholdelse af fælles frivilligdage på tværs af organisationen jf. milepæls målet "udvikling af kursus- og netværksdage". Den første frivilligdag blev afholdt i marts 2022, hvor 17 frivillige fra 7 provstier ud af de 12 provstier, der havde koordinatører ansat på daværende tidspunkt, deltog. Dette svarede på daværende tidspunkt til, at en tredjedel af den samlede frivilliggruppe deltog.

Planlægningen af frivilligdagen, der igangsattes i efteråret 2021, resulterede i en dag bestående dels af oplæg fra en ekstern fagperson og dels workshops faciliteret af koordinatører. Oplægsholderen var lektor på læreruddannelsen i Aalborg Mette Christensen Jensen, der tidligere havde undervist koordinatørgruppen på et internt møde til stor inspiration. Temaet for oplægget på frivilligdagen var "Rabalder og familieliv" med konflikthåndtering i børnefamilier og low arousal som omdrejningspunkt. Et særligt fokus i oplægget var på fordelene i at have blik for børnenes perspektiv og rolle som aktive medspillere, når familielivet opleves som en udfordring. Med dette fokus på børn som aktører, gik temaet godt i spænd med det ønske om et øget fokus på børneinddragelse, der er særligt indtænkt i udviklingen af Temaforløbene, men som også kommer til udtryk i Hånd i Hånd-forløbene, hvor de frivillige er i kontakt med hele familien og ikke kun forældrene. I koordinatørernes workshop kom de frivillige selv på banen gennem erfaringsudveksling og casearbejde med udgangspunkt i temarammen "Den gode samtale".

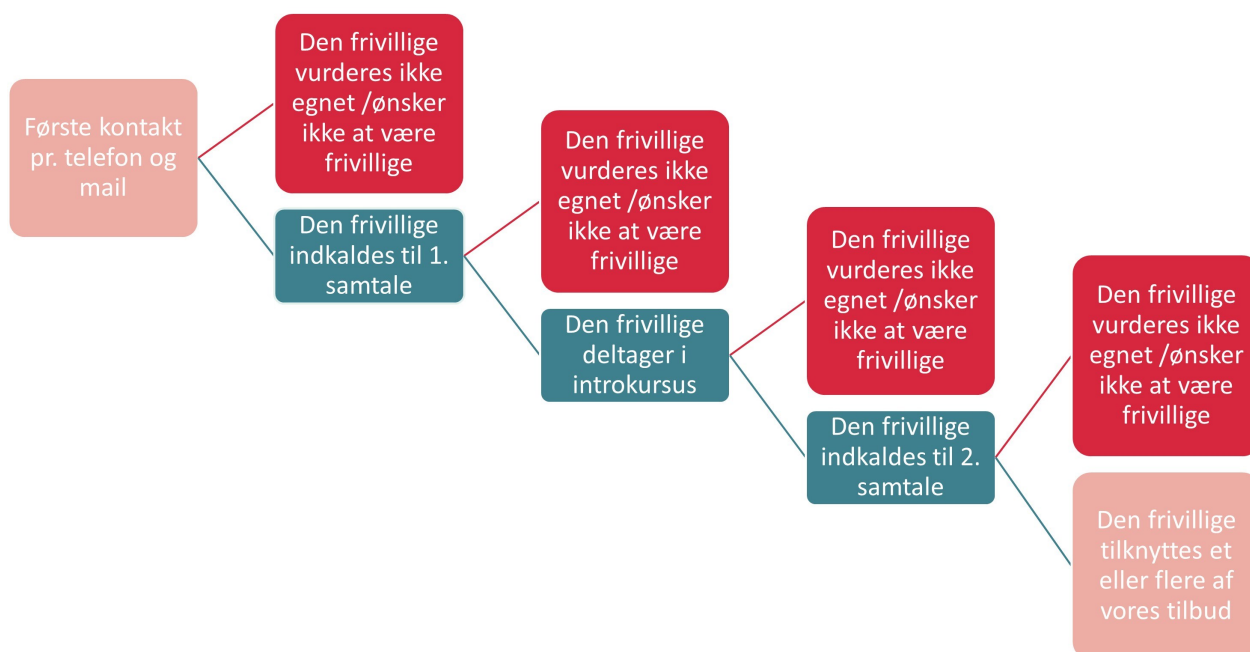
Arbejdsgruppen for Barselscaféerne udarbejdede også goodiebags relateret til Forældrevens-rollen, som de frivillige fik som en anerkendelse af det kæmpe arbejde, de hver uge gør for vores familier. Derudover blev der også fremsendt et brev fra den daglige leder med en tak for en god dag og en anerkendelse af de frivilliges engagement i Folkekirkens Familiestøtte. Tilbagemeldingerne fra de deltagende frivillige har udelukkende været positive. De følte sig værdsatte og fyldt med ny og relevant inspiration til brug i arbejdet med familierne lokalt.

I foråret 2023 har koordinatorgruppen igangsat udarbejdelsen af en ny fælles frivilligdag, hvor de frivillige endnu engang skal mødes på tværs af provstier. Målet er endnu en gang at understøtte de frivilliges følelse og oplevelse af at være en del af et større fællesskab – hvor der er et fælles ønske om at bidrage positivt til børnefamiliers trivsel. Desuden er målet, at det bidrager til at styrke grundlaget for et fælles værdisæt og fagligt udgangspunkt i lokalafdelingerne for frivillige såvel som medarbejdere. Temaet for dette fælles arrangement er forældrerelationens betydning for børns trivsel. Temaet er valgt, da vi i vores forskellige tilbud - både i Barselscaféer, kurser og arrangementer og i vores forløb med de frivillige - arbejder med relationen mellem forældrene. Dette om der så er tale om en decideret konflikt imellem forældrene eller om det handler om at understøtte forældrenes fælles ønske om at udvikle på deres familieliv. Som oplægsholder er en konsulent for Center for Familieudvikling. Oplægget vil give de frivillige ny viden om parrelationens betydning for forældreskabet og børnenes trivsel. Derudover vil der igen blive udarbejdet en workshop af koordinatorerne. Den fælles frivilligdag er planlagt til foråret 2024.

Frivilligmøder og introkurser

Folkekirkens Familiestøttes arbejde beror på en frivillig indsats, hvorfor det er helt afgørende, at koordinatorerne får rekrutteret frivillige, som vil kunne forventes at give støtte til familierne. Det er ikke forventet, at de frivillige har særlige faglige kompetencer, da vores støtte er målrettet forældre, der har udfordringer, der ikke kræver professionel hjælp - der er således tale om "nabohjælp", hvorfor den frivillige bør have personlige kompetencer såsom empati, situationsfornemmelse og respekt for andre mennesker. For at sikre, at de frivillige kan varetage støtten i familierne, har vi igennem organisationens levetid udviklet et intro- og godkendelsesforløb for de frivillige bestående af tre trin.

Figur 34: rekruttering af frivillige

Forløbet består af et introduktionskursus samt to samtaler med koordinatoren – før og efter kurset. Koordinatorerne vil ofte afholde kurset i samarbejde med en koordinatorkollega, således der er flere øjne på godkendelsen af den frivillige. Hvis både koordinator og den frivillige herefter ønsker et samarbejde, indhentes straffe- og børneattest, og der udarbejdes en samarbejdsaftale. Denne procedure er gældende for samtlige tilbud – også f.eks. Barselscaféerne, hvor Folkekirkens Familiestøtte også har frivillige, der faciliterer Barselscaféerne. I forbindelse med implementeringen af de nye tilbud har koordinatorerne udarbejdet materiale til introduktionskurser, der orienterer om de nye forløbstyper og klæder nye frivillige på til at varetage disse Forældrevens-roller. Der henvises i den forbindelse til afsnittene Hånd i Hånd - Praktisk og relationel hjælp.

En fast del af dét at være frivillige i en af vores lokalafdelinger er, at der løbende afholdes frivilligmøder faciliteret af den lokale koordinator. Frivilligmøderne har til formål at indbyde til, at de frivillige møder hinanden, udveksler erfaringer og bliver inspirerede. Nogle gange vil der på møderne også være faglige oplæg, som enten afholdes af den lokale koordinator eller en ekstern oplægsholder. Dette har således også været et oplagt sted for koordinatorene at udbrede kendskabet til de nye forløb i projektperioden. Ligeledes har de haft mulighed for at dykke ned i relevante tematikker, som henvender sig til småbørnsfamilier. Koordinatorerne afholder mellem 4-6 frivilligmøder om året for deres lokale frivillige. Det er således også på disse møder, at koordinatorene har haft mulighed for at vise de udarbejdede webinarer, som beskrevet i tidligere afsnit.

Opsummering på succeskriterier for indsats

Folkekirkens Familiestøtte beror på frivillige kræfter i lokalsamfundet, der har lyst til at yde sparring og støtte til børnefamilier. Som frivillig stilles der ikke krav til, at de frivillige har særlige faglige kompetencer udover personlige kompetencer såsom empati, situationsfornemmelse og respekt for andre mennesker. Folkekirkens Familiestøtte har arbejdet målrette og systematisk med at opkvalificering af de frivillige således, at de har følt sig godt klædt på til opgaven uafhængig af faglig baggrund i forhold til nogle af de udfordringer, de typisk kan møde i småbørnsfamilierne og giver dem samtidig værktøjer, de kan bruge i praksis.

Som led i at rekruttere frivillige, arbejder Folkekirkens Familiestøtte ud fra et intro- og godkendelsesforløb for de frivillige. Derudover afvikles der webinarer med henblik på, at de frivillige opnår den ønskede opkvalificering kombineret med afholdelse af fælles frivilligdage og frivilligmøder, hvor forskellige cases og temaer vedr. arbejdet med børnefamilierne vendes, ligesom koordinatorene også løbende er i kontakt med de frivillige, som er i gang med et forløb i en familie.

KONKLUSION OG LÆRINGSPUNKTER

Folkekirkens Familiestøtte ønskede med støtten fra Egmont Fonden, at kunne melde sig på banen som en nyttig civilsamfundsaktør, vedrørende børn og unges stigende mistrivsel. Folkekirkens Familiestøtte har hertil arbejdet med udvikling og implementering af målrettede indsatser i forhold til forholdene i hjemmet, der skal bidrage til at bremse den negative udvikling ved at tilbyde forebyggende støtte til børnefamilierne.

I evaluering har vi gennemgået følgende indsatser:

- ◆ **Forældrevens forløb**
- ◆ **Temaforløb**
- ◆ **Hånd i Hånd forløb**
- ◆ **Barselscafé**
- ◆ **Opkvalificering af de frivillige ift. småbørnsområdet**

For forløbene Forældreven, Temaforløb og Hånd i Hånd forløb var det fastsat som succeskriterium, at der i alt skulle være 400 forløb igangsat i 32 provstier, hvilket desværre ikke er opnået, hvor der i stedet er registreret 243 forløb i 13 provstier. Intention om 400 forløb var bundet op på den (ambitiøse) udbredelsesplan, som var en del af forankringen af sekretariatet. Det var intentionen at Folkekirkens Familiestøtte ved udgangen af 2023 skulle have været 16 nye provstier og 4 nye stifter. Det har kun været muligt for Folkekirkens Familiestøtte at have koordinatore ansat i 13 provstier, hvilket har begrænset det område, som familierne har kunne "hverves" fra. Herudover har Folkekirkens Familiestøtte desuden været hæmmet af Covid-19 og samfundsnedlukningerne i særligt 2020 og 2021, hvilket også sætter et tydeligt aftryk på tallene. Med udgangspunkt i disse to faktorer forklarer det afvigelsen på de 243 familier ud af de 400, som var succeskriteriet. Det har været vigtigt for Folkekirkens Familiestøtte, at indsatserne efter projektperioden er finansieret fuldt ud af kirken og derfor var udvidelsen af provstier et vigtigt redskab til at opnå selvfinansiering. For at opveje fraværet af opskalleringen af provstier som medejer af Folkekirkens Familiestøtte, har Folkekirkens Familiestøtte igennem projektperioden gennemgået en organisationsændring, hvilket betyder, at der siden august 2022 har pågået et implementeringsarbejde ift. at decentralisere ledelsen til provstierne.

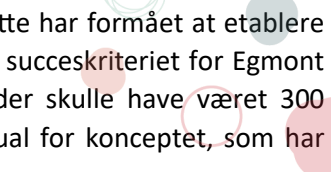
Denne organisationsændring har betydet, at den centrale leder i sekretariatet er fratrådt, hvilket har haft en positiv indvirkning på udgifter til sekretariatsdriften i Folkekirkens Familiestøtte, og samtidigt formået at imødekomme ønsket fra de medejende provstier ift. at overtage den daglige lokale drift. Med denne organisationsændring har bestyrelsen ligeledes nedskalleret ambitionen om, at udbrede Folkekirkens Familiestøtte til mange nye provstier og kan med de nuværende deltagende provstier og stifter kalde sig uafhængig af fonde og selvfinansierende efter projektets afslutning.

Det Forældreven og Hånd i Hånd forløbet begge har tilfælles er, at de familier som har indgået i forløbene, har ytret generel stor tilfredshed med forløbene. Begge forløb har fokus på relationel sparring, der med hver deres tilgang skal bidrage til at styrke forældrene i deres forælderrolle, øge forældresamarbejdet og bidrage med ny viden, som kan omsættes til konkrete handlinger i hjemmet. Begge forløb lykkes med en tilkendegivelse fra forældrene på over 75%, hvilket er over det fastsatte succeskriterie fra Egmont Fonden. I begge forløb kan det yderligere fremhæves, at det er en hårfin grænse for de frivillige i det relationelle arbejde i forhold til at yde praktisk støtte sammen med familien og ikke for familien. Nogle frivillige kan have svært ved at begrænse sig og nogle gange går ud over forløbenes rammer. Det er på den baggrund vigtigt, at Folkekirkens Familiestøtte fortsat har de frivilliges overinvolvering som et fokusområde i rekruttering og opkvalificeringen af de frivillige - som i alle forløbene.

Hånd i Hånd forløbene har som målsætning at give pressede familier et tiltrængt pusterum, ny energi og en ekstra hånd. Herunder er der fokus på at støtte forældrene i deres forælderrolle, med udgangspunkt i forældrenes egne værdier og tanker om forælderrollen. Der er i alt udviklet 4 tematikker under Hånd i Hånd forløb; "Gode hjemlige rammer", "Den rare middagsstund", "Friluftsliv" og "Tvillingeven". Som lærings erfaring kan det på baggrund af 2 evalueringen udledes, at netop oplevelsen af at få et pusterum har været essentielt for familierne. Tematikken "Friluftsliv" har haft vanskeligt ved at leve op til dette, da denne tematik har efterladt et indtryk både hos de frivillige og hos forældrene, at det har krævet noget ekstra i hverdagen, at skulle engagere sig i denne tematik, og familierne har derfor ikke siddet tilbage med en oplevelse af, at opnå det tiltrængte pusterum. Såfremt tematikken "Friluftsliv" skal have en fremadrettet succes, kalder det på en anden tilgang fra Folkekirkens Familiestøtte og evt. rekruttering af frivillige der er bedre klædt på til opgaven.

Der er kun meget begrænset erfaring med temaforløbene, hvor der i hele projektperioden har været gennemført 3 forløb. Folkekirkens Familiestøtte peger i deres erfaringsopsamling på, at processen vedr. implementeringen af temaforløbene har været lang og uklar, hvilket blandt andet har givet usikkerhed omkring, hvad temaforløbene indeholdt og hvilken værdi, det kunne give forældrene. Desuden bliver temaforløbenes ramme italesat som værende for ufleksibel ift. til de forældre, der søger støtte og sparring hos Folkekirkens Familiestøtte. Dette kommer til udtryk ved, at koordinatorerne oplever, at familierne ofte har mere komplekse problemstillinger, end det der kan rummes i et temaforløb. Herudover stiller temaforløbet også krav om, at der udvælges én meget specifik problematik, hvilket bliver på bekostning af muligheden for at opstille mere individuelle forløb for familierne. Det har derfor været mere meningsfuldt at arbejde med tematikker under temaforløbene i Forældrevens forløbene, hvor der er et længere tidsperspektiv og hvor tematikken kan indgå som en del af øvrige tematikker, der tilsammen bidrager til at hjælpe og give ny viden til familierne baseret på deres behov.

Det har været et essentielt succeskriterium, at børnenes stemme bliver hørt i evalueringer, men da det senere i projektet er blevet vurderet uetisk at få børnene til at evaluere på forløbet, familien har indgået i, er det i stedet forsøgt gennem samtale mellem barn og koordinator, for de børn der er i alderen 5-6 år. Tilbage melding herpå er, at samtalen er udfordret, da der ikke er etableret et forhold til barnet inden samtalen og det er vanskeligt at finde et tidspunkt, hvor både forældre og børn er oplagt til samtale. Konklusionen herpå er, at det ikke er lykket Folkekirkens Familiestøtte direkte at inddrage børnenes stemme både på baggrund af metodikken, såvel som der ikke har været tilstrækkelig med deltager i temaforløbene.

I forhold til etablering af Barselscaféer, kan det opsummeres at Folkekirkens Familiestøtte har formået at etablere 11 Barselscaféer, hvortil 1.236 har deltaget. Dermed indfrier Folkekirkens Familiestøtte succeskriteriet for Egmont projektet til fulde og overgår forventningerne, da det var fastsat som kriterium af der skulle have været 300 deltagere ved 5. status. Derudover har Folkekirkens Familiestøtte færdigudviklet manual for konceptet, som har gjort det implementerbar til endnu flere kommuner.

Som beskrevet tidligere kan de frivilliges overinvolvering være en udfordring og Folkekirkens Familiestøtte har forpligtet sig til at sikre, at de frivillige bliver opkvalificeret. Dertil har Folkekirkens Familiestøtte udviklet online materiale, webinar, afholdelse af frivilligdag og frivilligmøder, der alle har til hensigt, at de frivillige føler sig godt klædt på til opgaven uafhængig af faglig baggrund i forhold til nogle af de udfordringer, de typisk kan møde i småbørnsfamilierne og giver dem samtidig værktøjer, de kan bruge i praksis. Det har ikke været muligt at indhente før- og eftermålinger vedr. de frivilliges kompetencer eller udtalelser fra de frivillige i forbindelse med opkvalificeringerne i forhold til, hvorvidt det har rustet dem bedre til opgaven hos familierne.

Alt i alt har Folkekirkens Familiestøtte opfyldt hovedparten af de succeskriterier, der er blevet fastsat for projektet, på trods af de udfordringer som særligt Covid-19 har haft på implementeringen.

Folkekirkens
Familiestøtte